

“ ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ”

Ο ΗΡΑΚΛΕΙΤΗΣ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΗ
ΥΠΗΡΕΑΣΙΑ ΚΙΒΩΤΟΣ

∴ Τύποις “ ΦΟΙΝΙΚΟΣ ”, Βενιζέλου 60 - Θεσ/νίκη ∴

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Οἱ Ὅσοι Θεοφόροι Πατέρες ἡμῶν	σελ.	65
Χρονογραφικὴ καὶ τοπογραφικὴ ἱστορία Ἁγ. Ὁρους	»	70
Λειτουργικά	»	75
Περὶ τῶν κακοδοξιῶν Ἀπ. Μακράκη	»	79
Μεταξὺ Οὐρανοῦ καὶ Γῆς	»	95
Εὐχαὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων	»	99
Σκέψεις	»	101
Χρονικά	»	103

Ἡ ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος

Ἔργον τοῦ Μοναχοῦ Θεοφίλου ἐκ τοῦ κελλίου Καρυῶν οἱ Ἅγιοι Ἀνάγυροι.

Ὁ Μοναχὸς Θεόφιλος, νέος ὢν, ἐπεδόθη αὐτοδιδάκτως εἰς τὴν ἀγιογραφίαν βυζαντινοῦ ρυθμοῦ μετὰ μεγάλην δημιουργικὴν δύναμιν. Ἔργα του ἐξετέθησαν εἰς ἐκδόσεις Ἀθηνῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος κριθέντα εὐμενέστα.

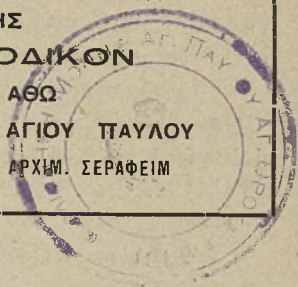
ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

«Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· τίς ἐξ ὑμῶν ἔξει φίλον, καὶ πορεύεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου καὶ ἐρεῖ αὐτῷ. φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρὸς με καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ· κάκεινος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπη· μὴ μοι κόπους πάρεχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται καὶ τὰ παιδιά μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι; λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ φίλον, διὰ γε τὴν ἀνάιδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρῆξει, κἀγὼ ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε, καὶ εὐρήσετε, κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν· πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιχθήσεται· τίνα δὲ ἐξ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσῃ ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; ἢ καὶ ἰχθύν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ὦν, μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; εἰ οὖν ὑμεῖς, ὑπάρχοντες πονηροί, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ δίδοναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἀγαθὸν τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;».

(Λουκ. ια' 5-13.)

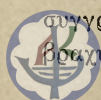
“ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ,,
 Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ
 ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
 ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΑΘΩ
 ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ
 ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΙ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΑΥΤΗΣ ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΟΙ ΟΣΙΟΙ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΗΜΩΝ

ΟΙ ΕΝ ΤΩ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΤΟΥ ΑΘΩΝΟΣ ΔΙΑΛΛΑΜΨΑΝΤΕΣ

Ἡ πλέον περιεκτικὴ ἑορτὴ, ὡς οὐσία καὶ ἔκφρασις τοῦ Ἁγιορειτικοῦ Μοναχισμοῦ, εἶναι ἀναμφιβόλως ἡ τελουμένη μετ' ἐξαιρετικῆς λαμπρότητος, κατὰ τὸ βυζαντινὸν τυπικόν, ἑορτὴ τῶν Ἁγιορειτῶν Πατέρων, τὴν ἀμέσως Κυριακὴν τῆς τῶν Ἁγίων Πάντων. Ἡ ἑορτὴ περιλαμβάνει πάντας τοὺς γνωστοὺς ἁγιορείτας Ἁγίους, ὡς καὶ τοῦ διὰ τὴν πολλὴν ταπεινώσιν καὶ ἄλλους λόγους ἀφανεῖς παραμείναντας, πρὸ τοῦ « νέφους » τῶν ὁποίων ἀσφαλῶς θὰ μείνωμεν ἑκστατικοὶ ἐν τῇ Ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μεγάλῃ καὶ ἐπιφανεῖ τοῦ Κυρίου. Ὁ Παναγιορειτικὸς ἑορτασμὸς τῶν δι' ἀγρυπνίας ἀνὰ τὰς Ἱ. Μονὰς τοῦ Ἁθῶνος, τὰ Κελλία καὶ ἀσκητήρια, τελεῖται διὰ τῆς πνευματικωτάτης ἡσματικῆς Ἀκολουθίας, τὴν ὁποίαν ὡς θεόληπτος καὶ ὁμότροπος τῶν ἐγκωμιαζομένων, συνέταξεν ἐκδημῶν πρὸς Θεὸν τῷ πνεύματι ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης, ἐνῶ οἱ ἔρημιται ἀγρυπνοῦντες προσεύχονται καὶ γεραίρουν τοὺς θείους Πατέρας διὰ κομβοσχοίνιου ἐν σιγῇ πολλῇ, ἐν κατανύξει καὶ δάκρυσιν. Ἡ τόσον μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἁγίου Ὅρους καὶ τὴν μακροαίωνα ἱστορίαν του συνδεομένη ἑορτὴ τῶν Ἁγιορειτῶν Ἁγίων, καθιερώθη κατὰ τὰ τέλη τοῦ 19ου αἰῶνος ὑπὸ τῆς Ἱ. Κοινότητος τῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὅρους, ἥτις ἀνέθηκε τῷ Ἁγίῳ Νικοδήμῳ τῷ Ἁγιορείτῃ τὴν συγγραφὴν τῆς Ἱ. Ἀκολουθίας καὶ ἐγκωμιαστικοῦ λόγου μετὰ βραχυτάτου εἰς ἕκαστον ἅγιον βιογραφικοῦ ὑπομνήματος. Οἱ

γνωστοὶ μέχρι τότε Ἅγιοι εἶναι Ὅσοιοι, Ὅσιομάρτυρες, Ὁμολογηταὶ καὶ Ἱεράρχαι, διὸ καὶ ὑμνοῦνται αἱ νηστεῖαι, αἱ προσευχαί, αἱ ἀγρυπνίαι, τὸ χαρούμενον πένθος τῶν Ὁσίων, τιμᾶται τὸ μὲ δεύτερον βάπτισμα ἰσοδυναμοῦν αἷμα τοῦ μαρτυρίου τῶν Ὁσιομαρτύρων, ὅπερ «δευτέροις ῥύποις οὐ μολύνεται», ἐξαίρεται ἡ ὑπομονὴ ἐν ταῖς βασάνοις τῶν Ὁμολογητῶν καὶ μεγαλύνεται τῶν Ἁγίων Ἱεραρχῶν ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

* *

Ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης, ὁ περισσότερον παντὸς ἄλλου εἰσδύσας εἰς τὸ ἔσοχον τοῦτο μόρφωμα τῆς ἰδιαζούσης Ὁρθοδόξου εὐσεβείας καὶ κατανοήσας βαθέως τὰ Ἱδεώδη καὶ τοὺς ὑψηλοὺς σκοποὺς του, αἰτιολογεῖ τὴν ὑπαρξιν τοῦ ἐνὸς μοναστικοῦ κέντρου, ἐκ τῆς ἐπαγγελίας τῆς Θεοτόκου Παρθένου πρὸς τὸν πρῶτον οἰκιστὴν τοῦ Ἁθωνος Ἅγιον Πέτρον τὸν Ἁθωνίτην. Ἐλθὼν ὁ ἅγιος οὗτος περὶ τὸν ὕγδοον αἰῶνα κατόπιν ἀποκαλύψεως τῆς Παναγίας καὶ κατοικήσας εἰς τὰς δυσπροσίτους καὶ ὑλομανούσας ἐκ τῆς πυκνῆς βλαστήσεως παρυφὰς τοῦ Ἁθωνος ἔλαβε παρ' Αὐτῆς τὴν κάτωθι ὑπόσχεσιν, ὡς τὴν διέσωσεν ὁ ἐν ἁγίοις Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς: «Ἔστιν Ὁρος ἐπ' Εὐρώπης κάλλιστον ὁμοῦ καὶ μέγιστον, πρὸς Λιβύην τετραμμένον, ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάσσης εἶσω προῖον· τοῦτο τῆς γῆς ἀπάσης ἀπολεξαμένη. τῷ μοναχικῷ πρέπον καταγώγιον, προσκληρῶσαι διέγων ἔγωγε.... Καὶ ἅγιον τοῦντεῦθεν κεκλήσεται· καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ δὲ τῶν πρὸς τὸν κοινὸν ἀνθρώποις πολέμιον ἀγῶνα ἐπαναιρουμένων, προπολεμήσω διὰ βίου παντός· καὶ πάντως ἔσομαι τούτοις ἄμαχος σύμμαχος, τῶν πρακτέων ὑψηγητής, τῶν μὴ πρακτέων ἐρμηνευτής· κηδεμών, ἰατρός, τροφεύς, ἣν ἄρα βούλει τροφήν τε καὶ ἰατρείαν, ὅση τε πρὸς τὸ σῶμα τείνει καὶ τοῦτο συνιστᾶται καὶ λυσιτελεῖ· καὶ ὅση τὸ πνεῦμα διανιστᾷ τε καὶ ρώννυσι, καὶ μὴ τοῦ καλοῦ διαπεσεῖν συγχωρεῖ· συστήσω δ' ἄρα τῷ Υἱῷ καὶ Θεῷ μου, οἷς ἂν γένηται καλῶς καταλῦσαι τοῦδε τὸν βίον τῶν αὐτοῖς ἡμαρτημένων τελείαν ἐξαιτησαμένη παρ' αὐτοῦ τὴν ἄφεσιν».

Ἡ ἀνὰ τὸ Βυζάντιον διαδραμοῦσα φήμη τοῦ Ἁθωνος, ὡς κηδεμονευομένου ὑπὸ τῆς Βασιλείσης τῶν Οὐρανῶν, ἠλέκτρισε τὰ πλήθη, ἀξιοματούχους καὶ Βασιλεῖς ἀκόμη, καὶ ἦλθον νὰ

περιβληθῶν τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα τῶν Μοναχῶν καὶ νὰ ἐγκαταβιώσουν εἰς τὸ Ἁγιώτερον Ὄρος τοῦ κόσμου διὰ βίου παντός. Ἦτο ἐπόμενον, ὅπως τὸ Ἅγιον Ὄρος ἐφελκύσῃ ἕκτοτε τὸ εὐλαβὲς ἐνδιαφέρον τῶν φιλομονάχων Αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου. Ἀκριβῶς περὶ τὰ μέσα τοῦ 11ου αἰῶνος ὁ Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς ἔγραφε πρὸς τοὺς Ἁγιορείτας, οἱ ὁποῖοι ἐν τῷ μεταξὺ εἶχον ἀνεγείρει, βασιλικοῖς ἀναλώμασι, μεγαλοπρεπεῖς Μονὰς καὶ πληθὸς μονυδρίων: «Πατέρες Ἅγιοι, οἱ τὸ Ἅγιον Ὄρος κατοικοῦντες. Οἴδατε ὅτι καθάπερ ἡ Κωνσταντινούπολις καὶ βασίλισσα τῶν πόλεων ἐπάνω πάντων ἐστίν, οὕτω τὸ Βασιλικώτατον καὶ θεῖον Ὄρος εἰς τὰ τῆς οἰκουμένης ὄρη. Καὶ τὸ Ἡμέτερον φῶς καὶ τὸ ἄλλας ὑμεῖς ἐστε, Καὶ οὕτως ἔχομεν καὶ οὕτω πιστεύομεν. Καὶ οὐ μόνον οἱ Βασιλεῖς Χριστιανῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἔθνη τὰ γύρωθεν Ἡμῶν κατοικοῦντα, σὺν ὑμῖν καὶ αὐτὰ ἐπισεμνύονται καὶ ἀγάλλονται μεθ' ἡμῶν, διὰ τὴν ὑπεράνθρωπον ὑμῶν πολιτείαν. Ἀπὸ Θεοῦ χαίρετε καὶ ὑπὲρ τοῦ Κράτους τῆς Βασιλείας Ἡμῶν εὐχεσθε καὶ ὑπὲρ ὅλου τοῦ κόσμου. Αἱ δὲ τέλειαι καὶ ἅγιοι εὐχαὶ ὑμῶν χαρισθείησαν Ἡμῖν καὶ βοηθείωσαν Ἡμῖν ἐν καιρῷ ἐξόδου».

* * *

Ἐντεῦθεν ὁ Ὀρθόδοξος Μοναχισμὸς ἤρχισε νὰ ἀναπτύσσεται συνεχίζων μὲ συνέπειαν τὴν παράδοσιν κατὰ τὰς παλαιγενεῖς ἀρχάς του, αἵτινες ἐβιώθησαν ἐπὶ ἑπτὰ περίπου αἰῶνας, εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Αἰγύπτου, τῆς Παλαιστίνης, τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Μ. Ἀσίας καὶ τῆς Συρίας. Τὸ δὲ ἰδιάζον πνεῦμα τοῦ Ἀνατολικοῦ Μοναχισμοῦ, εὔρεν, ἐν τῷ προσώπῳ ἐκλεκτῶν Ἁγιορειτῶν, σπουδαίους θεωρητικούς, ἰδίᾳ κατὰ τὸν δέκατον τέταρτον αἰῶνα, εἰς τὰς Ἠσυχαστικὰς ἑριδας τοῦ Ἁγίου Ὄρους, αἵτινες ἐπὶ δεκαετίαν συνετάραξαν τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐξ ἀφορμῆς τοῦ διασυρμοῦ, ὃν ὑφίστατο ἡ μοναστικὴ πνευματικότης, ὑπὸ τοῦ ἐκ Καλαβρίας Μοναχοῦ Βαβλαάμ. Ὁ Βαβλαάμ ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὸ Ἀριστοτελικὸν πνεῦμα, διὰ τοῦ ὁποῖου εἶναι ἐμπεποτισμένη ἡ Λυτικὴ Θεολογία, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ἕκτος τῆς ἀκαταλήπτου Θείας οὐσίας, λειτουργοῦν αἱ ἀείδιδοι ἄκτιστοι ἐνέργειαι, αἵτινες ἀποκαλύπτονται εἰς τὰς ἁγίας ψυχὰς καὶ τὰ καθαυμένα πνεύματα, καὶ ὅτι τὸ Θαβώριον φῶς ἦτο χάρις

ἄκτιστος, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ἐν Χριστῷ ἔχει μετοχὴν ἐν τῇ γῆ ἔτι ὢν μετὰ σαρκός. Εἰς ἀλληπαλλήλους Συνόδους ἐν Κωνσταντινουπόλει εὔρε δικαίωσιν ἢ θεωρία τῶν ἀγιορειτῶν, ὡς βιούντων τὰς χάριτας τοῦ Ἠσυχασμοῦ, ὑπὸ τὸ γενικὸν ὄνομα τοῦ ὁποίου ἦτο γνωστὴ ἢ ἀτέρμων αὐτῇ θεολογικῇ ἔρις. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν Συνόδων ἐν τῷ Παλατίῳ, ὅπου προήδρευσαν διαδοχικῶς τρεῖς Βυζαντινοὶ Βασιλεῖς, Ἄνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος, Ἰωάννης ὁ Καντακουζηνός, -ὁ μετέπειτα διὰ τοῦ ἀγίου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μετωνομασθεὶς Ἰωάσαφ ἐν Ἀγίῳ Ὄρει- καὶ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος, διεκρίθησαν ὡς μεγάλαι θεολογικαὶ μορφαὶ, Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ὁ καὶ πρωταγωνιστὴς κατὰ τῶν κακοδοξιῶν τοῦ Βαρλαάμ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Θεόληπτος ὁ Φιλαδελφείας, Φιλόθεος ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἄλλοι, ἅπαντες Ἀγιορεῖται. Ἡ σημασία τῆς θεολογικῆς ταύτης ἔριδος εἶναι τεραστία ὡς στενῶς συνδεομένη μὲ τὴν μυστικὴν καὶ ἀποκαλυπτικὴν Θεολογίαν τῶν Ἀνατολικῶν Πατέρων, καὶ οἱ Ἀγιορεῖται ἔχοντες ὑπὲρ αὐτῶν τὴν ὑψηλὴν ἐμπειρίαν τῆς μοναστικῆς πνευματικότητος, ἀπεδείχθησαν ἀκαταίσχυνοι ἀπολογηταὶ τῆς καθ' ἡμᾶς Θεολογίας, παραδώσαντες μίαν πλουσιωτάτην γραμματεῖαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἀνυπολογίστου ἀξίας θεολογικὰ Κεφάλαια. Τὸ καλῶσαν διὰ τοῦ ἐνδιαφέροντός του ὅλον σχεδὸν τὸν 14ον αἰῶνα θέμα τοῦ Ἠσυχασμοῦ, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐνηρθρώθησαν κατὰ τρόπον σαφῆ αἱ μηδέποτε ἕως τότε διατυπωθεῖσαι συστηματικῶς θεολογικαὶ θέσεις τῆς Ὁρθοδόξου θεολογίας, ἐπέτρεψεν ἐν ταυτῷ, ὅπως ἐξαρθῇ ἢ ἐξάρτησις τῆς Θεολογίας ἡμῶν ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Μοναχισμοῦ ἐπιδιωκομένης καθαρότητος τῆς καρδίας καὶ ἐλλάμψεως τοῦ νοός, πρᾶγμα, ὅπερ προσέδωκεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ἰδιαιτέραν τινὰ αἴγλην.

* * *

Ὁμολογουμένως ὁ Ἄθως ἀποτελεῖ τὸν πλέον κατάλληλον χῶρον ἀναπτύξεως τοῦ μοναχισμοῦ εἰς ὅλας τοῦ τὰς μορφάς, ὡς Μοναστηριακοῦ, Κελλιωτικοῦ, Σκητιωτικοῦ καὶ Ἐρημητικοῦ, καὶ ἡ διατύπωσις τῆς Παναγίας Παρθένου, ἢ ὁποία τὸ προστατεύει, μὲ μητρικὴν στοργήν, ὡς Ὄρους «καλλίστου ὁμοῦ καὶ ἁγιόστου» ἐνέχει ὅλως ἰδιαιτέραν σημασίαν ὡς πρὸς τὴν καταλληλότητα διὰ τὴν ἐγκαταβίωσιν ἀρησικόσμων Μοναχῶν. Τοῦτο

πιστοποιείται, ἄλλως τε, ἐκ τῆς ἐπὶ χίλια ἔτη ἱστορικοῦ βίου ἀνθήσεώς του, ὡς Μοναστικοῦ Κέντρου καὶ ἐκ τῶν ἑκατοντάδων Ἁγίων, τοὺς ὁποίους ἀνέδειξε, καὶ οἵτινες διὰ τῶν θεοπειθῶν προσευχῶν των, ἄλλοι διὰ τῶν ἱερῶν αἱμάτων των, ἄλλοι διὰ τὴν καλὴν ὁμολογίαν των καὶ ἄλλοι διὰ τῆς Θεολογίας των προσέφερον ἀνυπολογίστους ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἰδίως εἰς κρισιμωτάτας περιόδους τοῦ βίου της. Ἡ δὲ ἀσκητικὴ ζωὴ των καὶ γενικῶς ἡ δρᾶσις των, ἀποτελοῦν στοιχεῖα τὰ ὁποῖα, μὲ Πατερικὴν βαρῦτητα καὶ αὐθεντικότητα, συνθέτουν τὸ διάγραμμα τόσον τῆς φύσεως καὶ οὐσίας τοῦ Ἀνατολικοῦ Μοναχισμοῦ, ὅσον καὶ τῆς ἀποστολῆς του ἐν τῇ στρατευομένῃ Ἐκκλησίᾳ, ἐν θέμα, τοσοῦτον σοβαρόν, ὅσον καὶ ἀντιλεγόμενον ἐν τῇ ἐποχῇ μας.

Ἡ ἀγιότης, ἀποτελοῦσα ὑπερτάτην ἠθικὴν ἀξίαν, οὐδέποτε ἐκπίπτει. Εἶναι αὐτοδύναμος πραγματικότης, συγκεντροῦσα περὶ ἑαυτὴν ἀπάσας τὰς ἐφέσεις τοῦ ἀνθρώπου, ὡς κατορθώματος ἀπαιτουῦντος ὑπερανθρώπους προσπαθείας, καὶ ἀξιοῦντος τὸν ἄνθρωπον τῆς, ὅσον ἐνδέχεται τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει, κατὰ χάριν ὁμοιώσεως μετὰ τοῦ θεοῦ. Ἐντεῦθεν τὸ κέντρον τοῦ βάρους ἐν τῇ ἐκτιμῆσει τοῦ προσανατολισμοῦ τοῦ Ἁγίου Ὁρους, πίπτει ἐπὶ τῆς ἀγιότητος τοῦ βίου, εἰς ἣν πάντοτε παρεχώρησε τὸ προβάδισμα καὶ ἡ ὁποία συνιστᾷ τὴν δικαίωσιν τοῦ «ἀναχωρητισμοῦ». Ἄλλως τε, αἴτημα ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ ἐν τῷ χριστιανισμῷ ἀποτελεῖ ἡ ἀγιότης. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν ἐπίγειον αὐτῆς στρατείαν, εἶναι γνωστὴ ὡς ἱστορία ἀγιότητος, περιλαμβάνουσα τοὺς ἀγῶνας τῶν τέκνων της πρὸς ἀγιασμόν, «οὐ ἄνευ, οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον». Ὄθεν καὶ τὸ νόημα τῆς ἑορτῆς τῶν Ἁγιορειτῶν Πατέρων εἶναι αὐτὴ ἡ ἕξαρσις τῆς δι' ἰδρωτῶν καὶ μόχθων ἀσκητικῶν σὺν τῇ χάριτι τοῦ Χριστοῦ ἐπιτυγχανομένης ἀγιότητος. Θὰ ἦτο πολὺ ὠφέλιμον νὰ ἐνωτίζετο ἡ καθ' ἡμᾶς γενεὰ τὸ μήνυμα τοῦ ἀσκητισμοῦ, καὶ οἶονεὶ νὰ ἐπανευηγγελίζετο μὲ τὸ γνήσιον πνεῦμα τῆς Παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησαν οἱ Ἅγιοι Πατέρες καὶ κατέλιπον ἡμῖν ὡς μοναδικὴν χριστιανικὴν ὁδόν, ἵνα «ἐπακολουθήσωμεν τοῖς ἴχνεσιν αὐτῶν». Καὶ ἡ ὁδὸς αὐτὴ χαρακτηρίζεται διὰ τὸ «ἀδιάλειπτον» τῆς προσευχῆς τὴν «τῆξιν τοῦ σώματος», τὰς «παννυχίους στάσεις», τὸ «ἀείρωτον δάκρυον», ἐξ ὧν γεννῶνται ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ θεία ἀγάπη, ἧς ἄνευ καθυστάμεθα «Κύμβαλα ἀλαλάζοντα καὶ χαλκοὶ ἠχοῦντες».

ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ Μοναχὸς ΔΙΟΝΥΣΙΑΤΗΣ

Ἁγιον Ὅρος 13/29. 6. 1957

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΓΙΩ, ΟΡΕΙ ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΩΝ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Ἡ Ἱερά Μονή τοῦ Ζωγράφου κεῖται ἐπὶ τῆς ΝΔ πλευρᾶς τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ ἐπὶ μικροῦ ὑψώματος εἰς ῥωμαντικὴν θέσιν ἡμίσειαν ὥραν ἐκ τῆς παραλίας, ἀλλ' ἀθέατος ἀπὸ τὴν θάλασσαν διότι ὁ ὄριζων αὐτῆς περιορίζεται ὑπὸ ὑψωμάτων. Εἶναι μία ἀπὸ τὰς ὠραιότερας καὶ μεγαλυτέρας Ἱ. Μονὰς τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἀποτελουμένη ἀπὸ νέα, πολὺ ὠραῖα καὶ στερεὰ κτίρια ἅτινα ἀνηγέρθησαν κατὰ περιόδους μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1860-1895 ἐκ τῶν μεγάλων εἰσοδημάτων ἅτινα εἶχεν αὕτη ἐκ τῶν ἐν Βεσσαραβία κτημάτων καὶ διαφόρων ἄλλων ἐκ Βουλγαρίας εἰσφορῶν.

Κοινόβιος οὕσα αὕτη, ἀριθμεῖ σήμερον περὶ τοὺς 30 μοναχοὺς. Πρὸ τοῦ τελευταίου πολέμου ἡ δύναμις αὐτῆς ἀνήρχετο εἰς 50 μοναχοὺς, πρὸ 50ετίας δὲ εἰς 180, ἀπάντων ἐλκόντων τὴν καταγωγὴν ἐκ Βουλγαρίας.

Κατὰ τὴν παράδοσιν, ἡ Ἱερά αὕτη Μονὴ ἔλαβε τὴν πρώτην σύστασιν αὐτῆς εἰς τοὺς χρόνους Λέοντος τοῦ σοφοῦ (886-912) ὑπὸ τριῶν ἀδελφῶν Μωϋσεώς, Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου, εὐγενῶν τῆς Ἀρχίδος, τοὺς ὁποίους ὁ Κομνηνὸς ἀνάγει εἰς τὸ γένος τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ καὶ οὔτινες γενόμενοι μοναχοὶ ἐβίωσαν ἐν αὐτῇ.

Ὁ Μ. Γεδεὼν ἀκολουθῶν τὸν Οὐνσπένσκην καὶ αὐτὸς τὸν Θεοδώρητον ("Αθως 185), λέγει ὅτι ἡ Μονὴ τοῦ Ζωγράφου συνέστη τῷ 1280, πρότερον οὕσα μικρὸν κελλίον, καταστραφέν ὑπὸ πειρατῶν, ἀλλ' ὑπάρχουν ἐν τῇ Ἱ. ταύτῃ Μονῇ ἔγγραφα τῆς Συνάξεως τῶν ἐτῶν 1049 καὶ 1051, ἅτινα βεβαιοῖ ὁ ἡμέτερος ἱεροδ. Κοσμάς εἰς σημείωμά του ὅτι εἶδεν ὁ ἴδιος αὐτὰ καὶ ἐκ

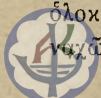
τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται ὅτι τότε ὑπῆρχεν ἡ Μονὴ τοῦ Ζωγράφου εἰς τὴν ὁποίαν προσηρτήθη καὶ τὸ μονύδριον τοῦ Καλλιγράφου.

Πλὴν τούτων καὶ ἄλλο ἔγγραφον τῆς Συνάξεως τοῦ 980 μαρτυρεῖ ὅτι τὴν γγ' Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐνώπιον ἡγουμένων τινῶν εὐρισκομένων εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Ζωγράφου ἐγένετο πώλησις τοῦ ἀγροῦ τῆς ἐρήμου μονῆς Ξηροκάστρου, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἡ τοῦ Ζωγράφου, εἰς τι κελλίον τοῦ μοναχοῦ Ὁνησιφόρου. Εἰς τὸ ἔγγραφον τοῦτο φέρεται ὑπογραφή σλαυονιστὶ «Μακάριος ἱερομόναχος ἡγούμενος τοῦ Ζωγράφου». Εἶναι συγχρόνως γνωστὸν ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου τῆς Λαύρας, ἡ Σύναξις προσήρτησεν εἰς τὴν Λαύραν τὴν ἔρημον μονὴν τῆς Θεοτόκου τοῦ Ξηροκάστρου, ἡ ὁποία ἀντήλλαξεν αὐτὴν μὲ τοὺς ζωγραφίτας διὰ τινος ἀγροῦ ἐν Ἱερισσῶ καλουμένου «Ἐρμενον» καὶ εἰς ἐνίσχυσιν πάντων τῶν λεχθέντων ὑπάρχει ἡ ὑπογραφή τοῦ ἡγουμένου τῆς τοῦ Ζωγράφου εἰς τὸ τυπικὸν τοῦ Τσιμισκῆ (972) οὕτω : «Γεώργιος ὁ Ζωγράφος».

Κατόπιν τούτων δυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἡ Ἱ. Μονὴ τοῦ Ζωγράφου ὑπῆρχε καὶ πρὸ τοῦ 967. Ἐπίσης αὕτη ἀνέκαθεν ὑπῆρξε σλαυικὴ ἰδίως βουλγαρικὴ. Ἀπὸ τοῦ ΙΔ' αἰῶνος μέχρι τοῦ ΙΗ' ἐβίωσαν ἐν αὐτῇ Σέρβοι μοναχοί, ἐν συνεχείᾳ δὲ καὶ μέχρι τῶν μέσων τοῦ ΙΘ' αἰῶνος καὶ Ἕλληνες, ἀλλ' ἐτήρησε πάντοτε τὸν βουλγαρικὸν αὐτῆς χαρακτῆρα μέχρι σήμερον.

Τῷ 1142 Μαρία ἡ Τζουσιμένη «γνήσιος γόνος τῶν εὐσεβειστάτων βασιλέων», ὡς ἡ ἰδία μαρτυρεῖ εἰς δύο ἔγγραφα, μὴ δυναμένη νὰ οἰκίση εἰς Ἁγιον Ὄρος, ὡς ἐπεθύμει, ἔλαβεν εἰς κατοίκησιν τὴν Ἱερισσὸν ἐκ τῆς ὁποίας βλέπομεν αὐτὴν, μεριμνῶσαν περὶ τῶν μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ ἰδίως τῆς Μ. τοῦ Ζωγράφου εἰς τὴν ὁποίαν ἐδώρησε τὸ παρὰ τὴν Ἱερισσὸν μετόχιον τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Κατὰ τὴν παράδοσιν οἱ ζωγραφῖται ἀντέστησαν ἡρωικῶς εἰς τὰς ἐπὶ Μιχαὴλ αὐτοκράτορος καὶ Βέκκου Πατριάρχου πιέσεις τῶν ἐνωτικῶν. Εἴκοσιν ἕξ μοναχοὶ κλεισθέντες εἰς τὸν πύργον τῆς Μονῆς ἤλεγχον τὴν σκληρότητα τῶν λατινοφρόνων γένόμενοι ὀλοκαύτωμα πυρός. Τὸ μαρτύριον αὐτὸ τῶν 26 ζωγραφιτῶν μοναχῶν ἐζωγράφησαν οἱ ζωγραφῖται εἰς τὴν λιτὴν τοῦ ναοῦ καὶ

ἤγειραν πολυδάπανον μαρμάρινον κενοτάφιον εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Μονῆς τῷ 1873 ἐπὶ τῆς θέσεως εἰς τὴν ὁποίαν ὑπῆρχεν ὁ πύργος εἰς τὸν ὁποῖον ἐνεκλείσθησαν, καὶ τὸν ὁποῖον οἱ ζωγραφῖται ἠναγκάσθησαν νὰ καταστρέψωσι κατὰ τὴν τελευταίαν ἀνοικοδόμησιν καὶ ἐπέκτασιν τῆς Ἱ. αὐτῶν Μονῆς,

Τῷ 1299 Ἰάκωβος ὁ μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ἀφιέρωσε τὸ ἐν Ὁρμούλια κελλίον τοῦ ἱεροῦ. Βλασίου μετὰ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου αὐτοῦ ἰδιοκτησίας εἰς τὸ Κοινόβιον τοῦ Ζωγράφου.

Οἱ Ἀνδρόνικος Β', Ἀνδρόνικος Γ' καὶ Ἰωάννης Α' οἱ Παλαιολόγοι ἐπεκύρωσαν πολλάκις τὰς κτήσεις τῆς Μονῆς διὰ διαφόρων χρυσοβούλλων καὶ πολλὰς προνομίας ἐχορήγησαν τῇ αἰτήσει τοῦ ἡγενότος τῆς Βουλγαρίας Μιχαὴλ Ἀσάνη καὶ Ἰωάννου Ἀλεξάνδρου.

Ὑπὲρ τῆς Μονῆς ἐμερίμνησε καὶ ὁ κράλης τῆς Σερβίας Στέφανος ὁ ἰσχυρὸς διὰ χρυσοβούλλου ἀποδώσας εἰς τὴν Μονὴν τὸ παρὰ τὸν Στρουμόνα μετόχιον αὐτῆς Χάνδακα τῷ 1346. Τὸ χρυσοβούλλον εἶναι γεγραμμένον Ἑλληνιστὶ ἐπὶ μεμβράνης, ὑπογεγραμμένον ὅμως σλαβονιστὶ καὶ μαρτυρεῖ τὴν ἐν Χαλκιδικῇ ἐπικράτησιν τῶν Σέρβων καὶ τὴν ἐπελθοῦσαν σύγχυσιν τῶν πραγμάτων, Ἐτερον τοῦ Ἰωάννου Οὐγγυλῆς «ὄρισμός» Ἑλληνιστὶ ὡσαύτως γεγραμμένον ἐπὶ μεμβράνης τῷ 1368 δεικνύει τὸν βασιλέα ταῦτον προεδρεύοντα συνόδου συγκειμένης ἐκ τῶν ἀρχιεπισκόπου Ἀχρίδος Γρηγορίου, τοῦ Πρώτου τοῦ Ὄρου, Σάββα (τὸν ὁποῖον ὁ βασιλεὺς ὀνομάζει πνευματικὸν τῆς βασιλείας αὐτοῦ), τῶν ἡγουμένων Βατοπεδίου, Χελανδαρίου, Ξενοφώντος Καρακάλλου καὶ ἄλλων ἀγιορειτῶν ἵνα διακανονήσουν τὰ τοῦ μετοχίου τῆς Ἱ. Μονῆς Ζωγράφου ἐν Ἱερισσῷ.

Τῷ 1394 ἡ Μονὴ φαίνεται ὑπάρχουσα καὶ δίδουσα εἰς τὸ Πρωτάτον τὰ ὄρισμένα εἶδη ὡς αἱ λοιπαὶ Μοναί. Ὁ Κομνηνὸς λέγει ὅτι ἡ Μονὴ κατεστράφη ὑπὸ τοῦ Πάπα Ὁ Χριστόφορος Ἰβηρίτης ὁ ἀνατυπώσας τὸ προσκυνητάριον τοῦ Κομνηνοῦ λέγει ὅτι κατεστράφη ὑπὸ ληστῶν. Ἐὰν ἐπῆλθε καταιστροφή τις, αὕτη συνέβη κατὰ τὸν ΙΕ' αἰῶνα, πάντως ὅμως θὰ ἦτο παροδική, διότι τὴν σλαβικὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἡγουμένου τῆς Μονῆς εὐρίσκομεν καὶ εἰς τὰ ἔγγραφα τοῦ αἰῶνος τούτου.

Τῷ 1433 ὁ Ἀλέξανδρος ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας ἐδώρησεν εἰς αὐτὴν 3.000 ἄσπρα.

Τῷ 1502 ὁ ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας Στέφανος ἀνεκαίνισε τὴν Μονὴν δωρήσας διὰ χρυσοβούλλου αὐτῇ 100 δονάτα.

Τῷ 1651 ὁ τῆς Μολδαβίας Βασιλεὺς Λούπουλος προσήρτησε τὸ μοναστήριον Λόβροβιτς τῷ δὲ 1699 ὁ Ἀντίοχος Καντεμίρης ἡγεμὼν Μολδαβίας τὸ ἐν Βεσσαραβία μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Κυπριανοῦ.

Τῷ 1716 ἀνεκτίσθη τὸ ἀνατολικομεσημβρινὸν μέρος τῆς Μονῆς.

Ἀπὸ τὸν ΙΣΤ' αἰῶνα ἤριζον αἱ Μοναὶ Ζωγράφου καὶ Ἐσφιγμένου περὶ τῆς τοποθεσίας Βάνιτσα ἢ Γιοβάνιτσα. Ἐτη τινὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἡ Μονὴ τοῦ Ἐσφιγμένου ἐκάη καὶ ὅταν μετὰ πολλὰ ἔτη ἤρχισε ν' ἀνακτίζεται, οἱ ἔσφιγμενῖται περιῆλθον εἰς ἕριδας πρὸς ὄσους κατεκράτησαν καὶ ἰδιοποίησαν τὰ κτήματα τῆς Μονῆς, κυρίως ὅμως διεξήγαγον μακροχρόνιον ἀγῶνα μὲ τὴν Μονὴν τοῦ Ζωγράφου διὰ τὴν Βάνιτσαν. Ἐπὶ τέλους τῷ 1746 ὁ Πατριάρχης Παῖσιος ἵνα θέσῃ τέρμα εἰς τὸν ἀτελείωτον ἀγῶνα διώρισεν «αἵρετοὺς» κριτὰς ἐκ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν οἵτινες ἀνεγνώρισαν ὅτι ἡ Βάνιτσα ἀνήκει εἰς τὴν τοῦ Ἐσφιγμένου, ἐλάχιστόν τι δὲ εἰς τὴν τοῦ Ζωγράφου, ἀλλ' ἐξηκολούθησαν αἱ ἕριδες ὅτε οἱ ἔσφιγμενῖται ἠναγκάσθησαν νὰ πωλήσουν αὐτὴν εἰς τοὺς ζωγραφίτας τῇ συναινέσει τοῦ Πατριάρχου ἀντὶ 1300 γροσίων.

Ὡς εἴπομεν, ἡ Μονὴ τοῦ Ζωγράφου ἀνέκαθεν παρουσιάζεται σλαυική. Αὕτη ἀπὸ τοῦ 1862 ἤρξατο πολυδαπάνως ἀνακαινιζομένη διὰ τῶν πλουσίων αὐτῆς πόρων. Ἰδρύθη μεγαλοπρεπῆς καὶ στερεωτάτη ἡ βορεία πλευρὰ μετὰ μεγαλοπρεποῦς πυλῶνος, ὡς καὶ τὸ πλεῖστον τῆς Ἀνατολικῆς πλευρᾶς, κατὰ δὲ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος συνεπληρώθησαν τὰ κτίρια αὐτῆς διὰ τῆς ἰδρύσεως τῆς Δυτικῆς πλευρᾶς εἰς ἣν εὐρύσκειται καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἄνωθεν αὐτῆς μέγα παρεκκλήσιον ἐπ' ὀνόματι τῶν Ἁγίων Μεθοδίου καὶ Κυρίλλου,

Τὸ κτίριον τοῦτο ὡς καὶ τὰ ἄλλα ἐκ λαξευτῆς πέτρας κτισθὲν ἀπῆτησε μεγίστας δαπάνας ὡς ἐκ τῆς κατωφερείας τοῦ ἐδάφους.

Ἡ Ἱερὰ αὕτη Μονὴ εἶχε μετόχια εἰς Ἱερισσόν, Συκιάν, Παρθενῶνα, Ὁρμύλιαν, Σιθωνίαν, Κασσάνδραν, Καλαμαριὰν καὶ Θάσον, ἀλλὰ τὰ κύρια αὐτῆς εἰσοδήματα προήρχοντο ἐκ τῶν ἐν Βεσσαραβίᾳ κτημάτων ἀνερχομένων εἰς 25 000 στρέμ. καὶ ἐκ τόκων μεγάλων χρηματικῶν καταθέσεων εἰς Ρωσικὰς Τραπεζὰς, ἐννοεῖται πρὸ τῆς καταρρεύσεως τοῦ Τσαρικοῦ καθεστῶτος. Βραδύτερον τὰ εἰσοδήματα αὐτῆς περιορίσθησαν ἐκ τοῦ δάσους ἐν Ἁγίῳ Ὄρει.

Ὁ καθολικὸς ναός, τιμώμενος ἐπ' ἑνόματι τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, δὲν εἶναι ἀρχαῖος. Ἐτοιχογραφήθη ἐν ἔτει 1817 καὶ ἔχει τέμπλον καὶ ἁγίαν τράπεζαν ξυλογλυπτικὰ ἐπίχρυσα ἅτινα θεωροῦνται εἰς τὸ εἶδος τῶν ἐκ τῶν καλυτέρων ἔργων τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ναοῦ ὑπάρχουν καὶ δύο παλαιαὶ εἰκόνες τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἡ μία τῶν ὁποίων λέγεται ἀχειροποίητος.

Ἄγία λείψανα ἔχει τὰ ἐξῆς ἐντὸς 25 ἀργυροχρῶσων κυτίων; Τεμάχιον Τιμίου Σταυροῦ, καὶ τῶν ἁγίων Ἄποσ. Ἀνδρέου, Στεφάνου ἀρχidiaκόνου, Παντελεήμονος, Προκοπίου, Βαρβάρας, Παρασκευῆς, Ἀναργύρων, Μαρίνης, Χαραλάμπους, Νικῆτα ἱερομάρτυρος, Θεοδοσίου μάρτ., Βασιλείου μαρτυρ., ἡ κἀρα Ἄγ. Ματρῶνης, 3 τεμάχια τῶν 26 μαρτύρων τῶν ἐπὶ λατινοφρόνων μαρτυρησάντων καὶ τεμάχιον καὶ αἷμα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Ἐκτὸς τοῦ ναοῦ τούτου ὑπάρχουν ἐν αὐτῇ καὶ δέκα ἄλλα διάφορα παρεκκλήσια ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Μονῆς.

Ἡ βιβλιοθήκη κεῖται ἐπὶ τοῦ πύργου καὶ εἶναι καλῶς ταξινομημένη περιέχουσα 2 κώδικας χειρογράφους περγαμηνούς, 106 χαρτώους ἑλληνικοὺς καὶ περὶ τοὺς 300 σλαβικούς. Ἐντυπα βιβλία ἔχει περὶ τὰς 7.000.

Ἄλλα ἱστορικὰ ἔγγραφα ἔχει τῶν Ἀνδρονίκου II χρυσόβουλλα Ἑλληνικὰ τῶν ἐτῶν 1289 καὶ 1323, Ἀνδρονίκου III δύο τοῦ 1325, δύο τοῦ 1326, 1327, 1328, καὶ τρία τοῦ 1342, Ἰωάννου I δύο τοῦ 1342, Ἰωάννου II 1334, Ἀνδρονίκου III 1345, Στεφάνου τοῦ φοβεροῦ 1346, Ἰωάννου Οὐγγυλῆς τσάρου Σερβίας 1368, Ἀλεξάνδρου βοεβόδα Οὐγγαροβλαχίας 1433, καὶ ἀργυρόβουλλον τοῦ 919, Σλαβικά δὲ Ἰωάννου Ἀσάνη 1192, Ἀνδρονίκου II 1192, Ἀλεξάνδρου πρίγκηπος Βουλγαρίας 1342, Ἀλεξάνδρου τσάρου τῆς Βουλγαρίας 1343, Ἀλεξάνδρου βοεβόδα Μολδαβίας 1429, Στεφάνου υἱοῦ Μπογδάνου βοεβόδα Μολδαβίας 1466, Ραβούλ βοεβόδα Βλαχίας 1500, Πέτρου βοεβόδα Βλαχίας 1572, Ἱερεμίου Μογίλα βοεβ. Μολδαβίας 1598, Βασιλείου βοεβ. Μολδαβίας 1651, Ἰωάννου Κωνσταντίνου βοεβ. Μολδαβίας 1695, Ἀντιοχου Καντεμίου βοεβ. Μολδαβίας 1699 καὶ δύο ἕτερα ἀγνώστου ἐποχῆς.

Ἐπίσης πρακτικὸν τῆς Συνάξεως τῶν Καρῶν 1334, Συγγίλιον Πατριάρχου Καλλίστου Α. 1350 καὶ ἕτερον Πατριάρχου Νείλου τοῦ Κεραμέως τοῦ ἔτους 1386.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ ζωγράφου στερεῖται ἐξαρτημάτων, ἔχει ὅμως εἰς Καρῶν δύο μεγάλα κτίρια, ἐν τῶν ὁποίων χρησιμοποιοεῖ ὡς ἀντιπροσωπεῖον, ἀνεγερθὲν πρὸς 50ετίας. Εἶναι ἐκ τῶν μεγαλοπρεπεστέρων οἰκημάτων καὶ στερεώτατον ὡς φρούριον. Εἰς αὐτό, διὰ λόγους ἀσφαλείας, ἐγκατεστάθησαν κατὰ τὴν πρὸ 10ετίας περιόδον τῆς ἀνταρσίας αἱ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ὑπηρεσίαι τῆς χωροφυλακῆς, κατὰ δὲ τὴν εἰσβολὴν εἰς Ἁγ. Ὄρος ὑπερτετρακοσίων ἐνόπλων συμμοριτῶν καὶ παρ' ὅλην τὴν ἐπὶ ὀκτώωρον συνεχῆ πίεσιν ἐπ' αὐτοῦ δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ παραβίασις του, θραυσθέντων μόνον 500 περίπου ὑελοπινάκων τῶν παραθύρων τοῦ κτιρίου.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ

Εἰς τὸν ἀγαπητὸν «Ἐηροποταμίτην» τοῦ πρώτου τριμήνου ἔ. ἔ. ὑπεσχέθη ν' ἀσχοληθῶ καὶ με' ἄλλας παρατυπίας, ἐν τῇ λειτουργικῇ τῆς σήμερον, ὡς αὕτη τελεῖται ἐν τοῖς ἐνοριακοῖς ναοῖς τῶν ἐγκοσμίων, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ παρ' ἡμῖν.

Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν, καὶ σύμφωνα πρὸς τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, «ὅπου εἶμι Ἐγὼ ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμός» συμμετέχοντας καὶ διακόνου, δέον ὅπως ἀμφότεροι ἔμπροσθεν τῶν Ἁγίων θυρῶν «λάβουν καιρὸν» δηλαδὴ ἐτοιμασθοῦν διὰ ταύτην, τοῦ διακόνου δίδοντας εἶδησιν τῷ ἱερεῖ, διὰ τοῦ «καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ εὐλόγησον Δέσποτα», καὶ ὅτε μετὰ τὸν ἀσπασμὸν τῶν Ἁγίων εἰκόνων καὶ αἵτησιν συγχωρήσεως, δι' ὑποκλίσεως πρὸς τὸ Ἐκκλησίασμα εἰσέρχονται εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα, ὁ διάκονος μετὰ τὴν ἀμφίεσιν παρίσταται ἐκ δεξιῶν τοῦ ἱερέως καθ' ὅλην τὴν προσκομιδὴν τῶν τιμίων δώρων, προσφωνῶν καὶ τὰ εἰδικὰ τῆς διακονίας του, ὡς εἶναι διατυπωμένα ἐν τῇ φυλλάδι τῆς λειτουργίας «εὐλόγησον Δέσποτα», «θῦσον δέσποτα», «σταύρωσον δέσποτα» κλπ. ἅτινα ἐκτελοῦνται κατὰ γράμμα ἐν Ἁγίῳ Ὁρει.

Ἐν τῷ κόσμῳ τόσον ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι, ὅσον καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει σπανίως οἱ διάκονοι «λαμβάνουν καιρὸν». Προσέρχονται καθυσιετημένοι, καὶ ἂν τυχὸν προφθάσουν τὴν ὥραν τῆς προσκομιδῆς, ἴστανται μακράν, ἢ περισπῶνται εἰς ἄλλα ἐν τῷ δῆματι, καὶ μόνον πρὸς τὸ τέλος αὐτῆς προσέρχονται ἵνα θυμιῶσι κατὰ τὴν συστολὴν καὶ κάλυψιν τῶν θείων δώρων.

Τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀντικανονικόν, καὶ παραίτιον ἐνίοτε, σοβαρῶν σφαλμάτων καὶ προγραμμαμάτων, ὡς συνέβη ἐν τινι λειτουργίᾳ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅποτε ὁ προεξάρχων αὐτῆς Ἀρχιερεὺς, κατὰ τὴν ἀπόθεσιν τῶν τιμίων δώρων ἐν τῇ Ἁγίᾳ Τραπεζῇ μετὰ τὴν μεγάλην εἴσοδον, ἀντελήφθη ὅτι ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Ποτηρίου δὲν ὑπῆρχε τίποτε, καθότι ὁ προσκομιστὴς ἱερεὺς ἐκ λήθης ἢ παραδρομῆς δὲν ἐνέχυσεν εἰς αὐτὸ οἶνον καὶ ὕδωρ. Ἄν ὅμως κατὰ τὴν τάξιν συμπαρίστατο καὶ ὁ διάκονος

δὲν θὰ συνέβαινε ἀσφαλῶς τοῦτο. Ἐτέρα οὐτιώδης παράλειψις, γινομένη καὶ εἰς πολλές Μονὰς τοῦ Ἁγίου Ὄρους εἶνε ὁ μὴ ἀσπασμὸς τῶν κεκαλυμμένων Ἁγίων δώρων μετὰ τὴν μεγάλην εἴσοδον, ἀρκοῦνται εἰς τὸν ἀσπασμὸν τούτων ὑπὸ τοῦ πρώτου τῆ τάξει μόνον, ἐνῶ τὸ ὀρθὸν εἶνε νὰ γίνεται ὑφ' ὄλων τῶν συλλειτουργούντων, διότι ἡ μεγάλη εἴσοδος εἰκονίζει τὴν εἰς τὸν Γολγοθᾶν ἄνοδον τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ καὶ ἡ ἀπόθεσις ἐν τῇ Ἁγίᾳ Τραπέζῃ τὴν ἀποκαθήλωσιν, ὁπότε καὶ ὁ ἀσπασμὸς γίνεται, ὡς τότε, ὑπὸ τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου, συνακολουθούντων, εὐσχήμονος Ἰωσήφ, Νικοδήμου, καὶ Ἁγίων γυναικῶν. Σημειωτέον ὅτι τρεῖς ἀσπασμοὶ γίνονται ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τέλους τοῦ μυστηρίου τῆς θείας λειτουργίας, ἡ πρώτη κατὰ τὸ τέλος τῆς προσκομιδῆς ἐν τῇ Ἁγίᾳ προθέσει, συμβολίζουσα τὴν ἐν Βηθλεὲμ προσκύνησιν τῶν μάγων, ἡ δευτέρα μετὰ τὴν ἀπόθεσιν τῶν θείων δώρων ἐν τῇ Ἁγίᾳ Τραπέζῃ ὡς προείπομεν, καὶ ἡ τρίτη πρὸ τῆς μετουσιώσεως, καθ' ἣν οἱ ἱερεῖς ἀσπάζονται τὰ κεκαλυμμένα τίμια δῶρα, καὶ ἀλλήλους, τὸ πρῶτον, ὡς τὸ ὕστατον χαίρετε τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν θείαν αὐτοῦ ἀνάληψιν, καὶ τὸ δεύτερον ὡς ἀνάμνησιν τῆς ἐπαγγελίας του, «ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» καὶ ἵνα ἐν ἀγάπῃ ἀποδεχθῶν τὴν ἐπὶ τῶν ἁγ. δώρων ἐπέλευσιν τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

*Ἄλλη παραλλαγή ἀπὸ τὸ σεμνὸν πνεῦμα τῆς Ὁρθοδοξίας μας, ἡ ὁποία δυστυχῶς προέρχεται ἀπὸ τὰς νεοσυσταθείσας Ἱερατικὰς Σχολὰς καὶ Ἐκκλησιαστικὰ Φροντιστήρια εἶνε ἡ διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς πρὸς τὰ τίμια δῶρα κατὰ τὴν ἐκφώνησιν «λάβετε φάγετε, τοῦτο μου ἐστὶ τὸ σῶμα κλπ.» «πίετε... τοῦτο ἐστὶ τὸ αἷμά μου». Ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ὁ ἱερεὺς ἐκφωνῶν τ' ἀνωτέρω θέτει τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ ὑποκλίνεται ἐλαφρῶς πρὸς τε τὸν ἄρτον ἐν τῷ δισκαρίῳ καὶ τὸν οἶνον ἐν τῷ ποτηρίῳ. Δὲν εἶναι ἀρμόζον καὶ εὐλαθητικὸν νὰ δεικνύῃ μετεταμένην τὴν παλάμην ὁ ἱερουργῶν, ὡς πρὸς τι ἄγνωστον πράγμα καὶ σημεῖον, εἴτε μόνος, εἴτε μετ' ἄλλων ἱερουργεῖ. Ὡσαύτως καὶ κατὰ τὴν ὥραν τῆς μεταλήψεως, ἡ ἐκκοσμηκευμένη ἐκείνη ἀνάτασις τοῦ Ἁγίου Ποτηρίου «εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς» καὶ πάλιν «καὶ τοῦ υἱοῦ» καὶ καθεξῆς εἶνε ἐντελῶς ἀνάρ-

μοστος. Ἡ ἱερότης τῆς στιγμῆς, καὶ τὸ δέος τοῦ μεταλαμβάνοντος δὲν ἐπιτρέπουν τὰς ἀνατάσεις αὐτάς, αἱ ὁποῖαι ὡς γίνονται, ἀναπεπταμένων τῶν ἀγίων θυρῶν, ὁμοιάζουν μὲ τὰ ὑφούμενα κύπελα τῶν προπύσεων ἐν τοῖς δείπνοις. Παρ' ἡμῖν ὁ ἱερεὺς ἐν ἄκρᾳ συστολῇ λαμβάνων τὸ Ἅγιον Ποτήριον, μεταλαμβάνει ἐξ αὐτοῦ λέγων τὰ ἄνωθι εἰς τρεῖς ὡς συνήθως δόσεις ἀλλὰ μόλις μικρὸν ἀποσύρων τὸ Ἅγιον Ποτήριον ἐκ τῶν χειλέων του. Εἶνε δὲ καὶ παρακεκινδυνευμένη ἡ ζωηρὰ ἐκείνη καὶ εἰς τὸ ὕψος ἀνάτασις, μὲ ἐνδεχόμενον νὰ πέσῃ ἔστω καὶ θρόμβος τις τοῦ Ἁγίου Ἀΐματος ἐκ τῆς παροψίδος τοῦ Ἁγίου Ποτηρίου. Εἰς ἀμφοτέρας δὲ ταύτας τὰς περιπτώσεις οὐδένα συμβολισμόν ἐνέχουν αἱ ἄκαιροι αὐταὶ κινήσεις. Γίνονται αἱ καταδύσεις καὶ αἱ ἀναδύσεις ἐν τῷ Ἁγίῳ Βαπτίσματι, διότι σημαίνουν τὴν ταφήν τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὴν ἐν Χριστῷ ἀνάστασιν, ἐν προκειμένῳ μεταλαμβάνων ὁ ἱερεὺς λέγει, «μεταδίδοταί μοι κλπ». δὲν λέγει «μεταρσιοῦμαι» «συναυσοῦμαι» ὥστε νὰ παρίσταται ἀνάγκη τις ἐμπράκτου ἀνατάσεως. «Πάντα εὐσχημόνως γενέσθω» λέγει ὁ Ἀπόστολος καὶ ὄχι θεατρικῶς καὶ ἐπιδεικτικῶς.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι, κανεὶς ἐκ τῶν κληρικῶν μας δὲν θέλει τὴν ἀταξίαν καὶ παρατυπίαν ἐν τῷ ναῷ, εἶναι φιλότιμοι καὶ εὐλαβεῖς, ἀλλὰ στεροῦνται πρακτικῆς ἐξσκλήσεως, τόσον οἱ ἄπλοῖ, ὅσον καὶ οἱ φοιτήσαντες εἰς Ἱ. Σχολὰς καὶ Φροντιστήρια. Οἱ μὲν εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ αὐτοδίδακτοι, οἱ δὲ διδάσκονται θεωρητικῶς ἀπὸ Καθηγητῶν λαϊκούς, δι' ἔλλειψιν κληρικῶν τοιούτων. Οἱ παλαιότερον, πρὸ πεντηκονταετίας χειροτονοῦμενοι, ἀπεστέλλοντο εἰς τὰς πλησιοχώρους Ἱ. Μονὰς πρὸς τεσσαρακονθήμερον πρακτικὴν ἐξάσκησιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς καὶ λειτουργικῆς τάξεως, τὴν σήμερον δυστυχῶς οὔτε Μοναὶ ἔμειναν οὔτε καὶ καταδέχονται οἱ πολλοὶ νὰ διδαχθῶν ἀπὸ μοναχούς. Καὶ ὅμως ὅλοι τους σχεδὸν καὶ οἱ ἀνώτεροι κληρικοὶ πολλὰ θὰ εἶχον νὰ διδαχθῶν ἐκ τῆς Μοναστηριακῆς τάξεως.

Πρὸ μηνὸς ἐν Θεσσαλονίκῃ παρηκολούθησα λειτουργίαν ἐνδημοῦντος ἐκεῖσε Ἀρχιερέως. Ψαλλομένου τοῦ χερουβικου, κατὰ τὴν τάξιν, ὁ λειτουργῶν ἀρχιερεὺς πρέπει νὰ νίψῃ τὰς χεῖρας του, ἐπιλέγων καὶ αὐτὸς τὴν καθιερωμένην εὐχὴν «νίψομαι ἐν ἁθώοις τὰς χεῖράς μου κλπ.» Τιμῆς ἔνεκεν, ἀντὶ τοῦ

νιπτῆρος τοῦ προσφέρεται λεκάνη, μεταξύ θυσιαστηρίου καὶ νιπτῆρος καὶ ἐκεῖ ἀπονίπτων τὰς χεῖρας πορεύεται εἰς τὴν παρακειμένην πρόθεσιν πρὸς τελείωσιν τῆς Προσκυμιδῆς. Παραδόξως ὁ ἐν λόγῳ Ἀρχιερεὺς διέταξε τὸν διάκονον καὶ τὸν νεωκόρον ἵνα ἐπὶ τῆς Ὁραίας Πύλης φέρωσι τὰ πρὸς νιψιν καὶ ἐκεῖ, ὡς ἄλλοι Πιλάτος ἀπέναντι τοῦ ὄχλου ἀπενίψατο. Τί σκοπὸν ἢ τίνα συμβολισμὸν εἶχε τοῦτο οὐκ οἶδα, ἀσφαλῶς δὲ καὶ ἐκεῖνος δὲν θὰ ἤξευρε, ἀλλ' οὕτως ἐδιδάχθη ἢ ἐσυνήθησεν. Γίνεται ἢ ἀπόνιψις αὕτη ἐν μέσῳ ναοῦ κατὰ τὴν χειροτονίαν κληρικοῦ, ἀλλ' ἔχει τὸν λόγον τῆς, ὁ χειροτονῶν λαμβάνει συνυπευθύνους ἢ μᾶλλον μεταφέρει τὴν εὐθύνην τῆς τυχόν ἀναξιότητος τοῦ χειροτονουμένου εἰς τὸν δώσαντα τὴν καλὴν μαρτυρίαν λαὸν καὶ τὸν συμμαρτυρήσαντα πνευματικόν, ἀλλὰ προκειμένης ἀπλῆς λειτουργίας πρὸς τὴν ἢ ἀπόνιψιν ἀπέναντι τοῦ λαοῦ καὶ δὴ ἀπὸ τῶν Ἀγίων θυρῶν;

Καὶ ἄλλα πολλὰ θὰ εἶχε νὰ διατυπώσῃ ὁ πρασεκτικὸς παρατηρητὴς κατὰ τὴν τέλεσιν μυστηρίων καὶ τελετῶν, ἔνιαι τῶν ὁποίων ὡς τελοῦνται συγκεκριμέναι καὶ ἐπιτροχάδην κατανοῦν παρωδῆσαι τῆς πραγματικῆς των τάξεως. Πρέπει ὅμως νὰ διορθωθοῦν. Τόσον οἱ Ἁγιοὶ Πατέρες, πρὸ πάντων ὁ Θεὸς Χρυσόστομος, ὅσον καὶ ὁ ἀκριδέστατος περὶ τὴν τάξιν Συμεὼν ὁ Θεσσαλονίκης, γράφουν «ὅτι μεγάλως ἀμαρτάνει ὁ Ἱερεὺς ἐκεῖνος ὁ ὅποιος θὰ παραλείψῃ τι τῶν καθιερωμένων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, καὶ εἰδικώτερον τὰ τῶν Θεῶν μυστηρίων». Ὁ τοιοῦτος ἀντιτίπτει τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, παροργίζει τὸν Θεόν, καὶ καταφρονεῖ τὴν Ἁγίαν τοῦ Ἐκκλησίαν, παρ' ἧς ἔλαβε τὴν Ἱερωσύνην. Θὰ δώσῃ περὶ τούτου λόγον εἰς τὸν Θεόν. Οὐαὶ δὲ τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος».

Ἐν τῇ Ἰ. Μονῇ τοῦ Ἀγ. Διονυσίου τῇ 7ῃ Ἰουνίου 1957

Ὁ Καθηγούμενος αὐτῆς

Ἄρχιμ. ΓΑΒΡΙΗΛ

Ἐκεῖνος ὅστις τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἄλλοτε ἐπαινεῖ καὶ ἄλλοτε κατηγορεῖ οὗτος εἶναι κυριευμένος ὑπὸ κενοδοξίας καὶ φθόνου καὶ διὰ μὲν τῶν ἐπαινῶν θέλει νὰ κρίψῃ τὸν φθόνον, διὰ δὲ τῶν κατηγοριῶν νὰ παρουσιάσῃ τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀνώτερον.

Ὁσίου Μάρκου

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΚΟΔΟΞΙΩΝ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤ. ΜΑΚΡΑΚΗ (*)

† ΜΟΝΑΧΟΥ ΔΑΝΙΗΛ ΑΓΙΟΓΡΑΦΟΥ ΚΑΤΟΥΝΑΚΙΩΤΟΥ

Πολλάκις καὶ πρὸ πολλοῦ ἀπεπειράθην, ὦ φίλε ἄριστε, νὰ σοὶ ἀπαντήσω περὶ ὧσων πληροφοριῶν κατὰ καιροῦς μοὶ ἐξεζήτεις καὶ κυρίως περὶ ζητημάτων τινῶν ἀφορῶντων τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου Μακράκη, καὶ πολλάκις ἐνεμποδίσθην ἀναλογιζόμενος ὅτι ἢ περὶ τὰ τοιαῦτα ἀπάντησις δέον νὰ ἦ πεπλουτισμένη μὲ πολλὰς τῶν Ἁγ. Πατέρων μαρτυρίας, καταδεικνύσας πὸν ῥέπει τὸ δίκαιον. Καὶ ἐπειδὴ αἱ διαληφθεῖσαι πληροφορίες ἀπῆλθον οὐ μόνον καιρὸν καὶ χρόνον ἀρμόδιον, ἀλλὰ καὶ κατάλληλον κομιστὴν ὅπως ἀσφαλῶς σοὶ ἐγχειρίσῃ τὴν ἐπιστολήν μου, διὰ τοῦτο ἐσίγησα ἄχρι τοῦδε, ἐφ' ᾧ καὶ ἐξαιτοῦμαι τὴν ἀγαθὴν ὑμετέραν συγγνώμην.

Δραξάμενος δὲ ἤδη τῆς καταλλήλου εὐκαιρίας ἐπὶ τῆς εἰς τὰ αὐτόθι ἀφίξεως τοῦ ἐπιδότου τῆς παρουσίας Λεοντίου Ἱερομονάχου, κοινοῦ ἡμῶν φίλου, ἐκπληρῶ τὴν ὀφειλὴν τῆς ἀπαντήσεώς μου ὡς ἐφεξῆς,

Διὰ νὰ διαφωτίσω δεόντως, Κύριε Εὐάγγελε, καὶ κατ' οὐσίαν τὴν ἀγαθὴν σου πρόθεσιν, καὶ ἀποδείξω ἐναργῶς καὶ ἀμερολήπτως τὴν κανονικὴν ἀλήθειαν, πὸν ῥέπει, εἰς τὸν κ. Μακράκη ἢ εἰς τοὺς κατηγοροὺς αὐτοῦ, δέον ὅπως καταθέσω πρῶτον ἐν ταύτῃ μου ὅσα καινοτομήματα εὔρον ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Μακράκη, καὶ κατὰ συνέλειαν παραλληλίσω αὐτὰ μὲ τὰς ἐγγράφους μαρτυρίας τῶν Πατέρων, παρ' ὧν θὰ ἀποδειχθῇ ἡλίου φαεινότερον ἢ ἀλήθεια. Καὶ πρότερον φέρε ἴδωμεν τὰς ἡμαρτημένας δόξας τοῦ Ἁποστ. Μακράκη, ἃς μετὰ βαθείας μου λύπης εἶδον πρὸ χρόνων ἐγγεγραμμένας εἰς τὴν κατὰ Νεστορείδους ἀπολογίαν του, εἰς τε τὰς ἐφημερίδας τοῦ Κηρύγματος

(*) Ὡς ἐσημειώσαμεν εἰς τὸ 62ον τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ μας ὁ Μοναχὸς Δανιὴλ τῶν Κατουνακίων, ἐστηλίτευσε περισσότερον παντὸς ἄλλου ὄλας τὰς κακοδοξίας τοῦ Ἁποστ. Μακράκη. Ἦδη δημοσιεύομεν μίαν πραγματείαν του, ἣτις εἶναι ἐπιστολὴ αὐτοῦ πρὸς φίλον του Συνταγματάρχην προσκειμένον εἰς τὸν Μακράκη, διὰ τῆς ὁποίας ἀνατρέπει ὄλας τὰς κακοδοξίας τοῦ Μακράκη βάσει τῆς μαρτυρίας τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

καὶ τοῦ Δόγου, καὶ εἰς ἑτέραν τινὰ ἀπολογία ἀπολογία κατὰ Χρυσάνθου Μακροῦ Ἀγιορείτου.

Τὴν διάληψιν ὅθεν τῶν διδασκαλιῶν τοῦ σοφοῦ Μακράκη ἠναγκάσθη νὰ διέλθω ἐγὼ αὐτὸς ἐν τοῖς ῥηθείσι συγγράμμασι αὐτοῦ, καὶ τοῦτο πεποίηκα ὅπως βεβαιωθῶ τὴν ἀλήθειαν καὶ ἀποφύγω τὰς τῶν πολλῶν παρεξηγήσεις, καὶ δὴ εἶδον μετὰ ψυχικοῦ ἄλλους τὰ ἐξῆς ἀσεβῆ καινοτομήματα.

Πρῶτον, ὅτι, ὁ ἄνθρωπος συνίσταται ἐκ τριῶν οὐσιῶν, σώματος, ψυχῆς καὶ πνεύματος. Δεύτερον, παραδέχεται ὅτι ἡ ψυχὴ ἐπλάσθη ἐκ τοῦ χοός, καὶ πάλιν εἰς χοῦν ἐπιστρέφει. Τρίτον. Ὑποστηρίζει ὅτι, ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀδρανὴς καὶ ἄλογος οὐσία, καὶ οὐχὶ νοερά καὶ λογικὴ. Τέταρτον. Δογματίζει ὅτι, αὐτὸ τὸ τρίτον συστατικὸν τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι αὐτὸ τὸ αἰδιον Πνεῦμα τῆς Τρισυποστάτου Θεότητος. Πέμπτον. Κηρύττει, ὅτι, ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς ἦτο ἀτελής πρὸ τοῦ βαπτίσματος, καὶ βαθμηδὸν ἐτελειοποιεῖτο.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω πέντε καινοτομημάτων ἀγαπητέ μοι, γενῶνται καὶ ἄλλαι πολλαὶ παράλογοι Αἰρέσεις περὶ ὧν ἐν συνόψει θὰ ἴδωμεν κατωτέρω.

Καὶ πρῶτον, ἅς εἴπωμεν περὶ τοῦ πρώτου καινοτομήματος, ἦτοι περὶ τοῦ τρισυνθέτου ἀνθρώπου.

Ἄπαντες οἱ θεοφόροι Πατέρες βλέπομεν, ἀπὸ τῶν παλαιότερων χρόνων ἄχρι τῶν καθ' ἡμᾶς, ὡς ἀπὸ ἐνὸς στόματος συνομολογοῦντες κηρύττουσιν ὅτι, ὁ ἄνθρωπος συνίσταται ἐκ δύο οὐσιῶν ἐκ ψυχῆς, λέγω, καὶ σώματος, καὶ οὐχὶ ἐκ τριῶν, καθὼς διδάσκει ὁ Κ. Μακράκης. Καὶ ὁ μὲν Μέγας Ἀθανάσιος ῥητῶς λέγει. «Διχῆ διαιρεῖται ὁ ἄνθρωπος», καὶ πάλιν «Οὐδὲ ἄνθρωπον ἐκ τριῶν ὑπονοῶ σύνθετον, πνεύματος, σώματος καὶ ψυχῆς, καθάπερ κᾶκείνοι (οἱ αἰρετικοὶ) τολμῶσιν.» (Τόμ. δ. σελ. 117). Ἐπίσης τὸ αὐτὸ διασαλπίζει καὶ ὁ οὐρανοφάντωρ Βασίλειος. «Διπλοῦς ὁ ἄνθρωπος, λέγει, ἐκ σώματος λέγω καὶ ψυχῆς» (Τομ. β'. σελ. 181). Πρὸς τοῖς δὲ καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Γρηγόριος ἐμφαντικώτερον διατίθησι τὴν ἑαυτοῦ γνώμην, λέγει, «Διπλοῦν τὸ ἀνθρώπινον σύγγραμμα». Ὁ δὲ θεολόγος Γρηγόριος εἶτι σαφέστερον, λέγει, «Διττῶν δὲ ὄντων ἡμῶν, ἐκ ψυχῆς, λέγω, καὶ σώματος, διττὴ καὶ ἡ κάθαρσις, δι' ὕδατός τε φημί καὶ πνεύ-

ματος». «Σὺν τούτοις δὲ καὶ ὁ Χρυσοῦς τὴν γλώτταν Ἰωάννης οὕτω λέγει.» Διὰ γὰρ τοῦτο ἐκ δύο Οὐσιῶν κατεσκεύευσεν ἡμᾶς ὁ Θεός, ἵν' ὅταν εἰς ἄπονοιαν ἐπαρῆθῃς, καταστείλῃ σε τὸ εὐτελές τῆς σαρκός, ὅταν δὲ ἀνάξιόν τι καὶ ἀγενές τῆς δοθείσης σοι παρὰ τοῦ Θεοῦ τιμῆς ἐννοήσης, ἀναγάγῃ σε πρὸς τὸν τῶν Οὐρανίων δυνάμεων ζῆλον, ἢ τῆς ψυχῆς εὐγένεια.» (Τομ. β'. σελ. 185)

Παραλείπω δὲ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκθέσω μυριάς καὶ ἄλλων πολλῶν μαρτυρίας ἀποδεικνυούσας τὸ δισύνθετον τοῦ ἀνθρώπου, φέρω μόνον ὡς ἐπισφράγισιν τῶν ἄλλων τὸν θεολογικώτατον Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνόν, οὗτινος ἡ φωνή, εἶνε φωνή πάντων τῶν μεγάλων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων καὶ διδασκάλων, λέγει τοίνυν καὶ οὗτος. «Ἐπειδὴ γὰρ διπλοῦς ὁ ἄνθρωπος ἐκ ψυχῆς τε καὶ σώματος, διπλῆν ἡμῖν ἔδωκε καὶ τὴν κάθαρσιν δι' ὕδατος τε καὶ πνεύματος».

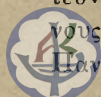
Ἐκ τῶν ἀνωτέρω κατάδηλον γίνεται, ὅτι, ἅπαντες οἱ Πατέρες ἡμῶν συμφώνως κηρύττουσιν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ δισύνθετος καὶ οὐχὶ τρισύνθετος.

Ὅτι δὲ πάμπαν ἀλλότριος τῷ φρονήματι τῶν Πατέρων τυγχάνει ὁ σοφὸς ἐν πᾶσι Μακράκης φέρω μάρτυρα αὐτὸν τὸν ἴδιον ὅστις διαρρηθὴν κηρύττει ἐν τῇ Ἀπολογία του (σελ. 246.) ὅτι, οἱ Πατέρες ἐλάλησαν λόγον ἀπερίσκεπτον, καὶ ὅτι αὐτοὶ εἶχον ἀτελῆ γνῶσιν περὶ τῶν συστατικῶν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ λόγος ὁ ἀπερίσκεπτος εἶνε ὅτι, ἡ ψυχὴ ἐδημιουργήθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ λογικὴ καὶ νοερά, καὶ οὐχὶ ἄλογος καὶ χοϊκὴ, ὡς αὐτὸς ἀπερίσκεπτος φρονεῖ καὶ διδάσκει.

Πολεμῶν δὲ καὶ ἐξευτελίζων, οὐ μόνον τὸν θεολογικώτατον Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνόν, ἀλλὰ καὶ σύμπασαν τὴν χορείαν τῶν Ἁγίων Πατέρων, λέγει ἐν τῇ Ἀπολογία του, (Σελ. 207.) Ὁ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς ἐκτίθησι μόνον τὴν ἑαυτοῦ δόξαν συνωδά πρὸς τὴν ἀτελῆ γνῶσιν ἣν εἶχον περὶ τῶν συστατικῶν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην». Καὶ ἀλλαχοῦ λέγει. «Αὕτη ἡ φυσικὴ καὶ λογικὴ τῶν πραγμάτων ἀκολουθία ἦν οἱ Πατέρες οὐκ ἠδύναντο συνιδεῖν, ὡς ἀντικειμένην καὶ ἀσυμβίβαστον, πρὸς ἣν ἐπρέσβευον πρόληψιν». Παραλείπω ν' ἀναγράψω καὶ ἄλλα ὅσα κατὰ τῶν Μακαρίων ἐκείνων ἀνδρῶν ἐκτοξεύει, διότι εἶναι καὶ γραφῆς καὶ ἀναγνώσεως πάντη ἀνάξια.

Ἴδου φίλτατέ μοι ἡ ἡμαρατημένη δόξα τῆς τριχοτομίας τοῦ Ἁπ. Μ. Μακράκη, ἀπέδειξεν αὐτὸν ἀσυμβίβαστον καὶ ἀλλότριον μὲ τὴν τῶν Πατέρων κοινήν γνώμην τε καὶ δόξαν. Πρὸς ὑποστήριξιν δὲ καὶ ἐμπέδωσιν τῆς καινοτομίας του ταύτης ἐκαινοτόμησε καὶ ἐτέραν δόξαν χείρονα τῆς προτέρας. Εἶνε δὲ αὕτη ἡ ἕξις. »Ἡ ψυχὴ, λέγει, ἐπλάσθη ἐκ τοῦ χοός, καὶ αὕτη εἰς χοῦν ἐπιστρέφει. Ὁ ἄνθρωπος, γράφει ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ (ἀριθ. 141,) κατὰ τε τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ἐλήφθη ἐκ τῆς γῆς, καὶ ὅλος κατ' ἀμφοτέρα ἐπιστρέφει εἰς τὴν γῆν.» Καὶ πάλιν ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ (ἀριθ. 150.) οὕτω ἀναιδῶς φάσκει.» Ἡμεῖς διδάσκομεν σήμερον καινά, κατὰ τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν χάριν ἀπὸ Θεοῦ». Καὶ πάλιν ἐν τῷ ῥηθέντι φυλ. (ἀριθ. 168.)» ἐδιδάξαμεν καὶ διδάσκομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τρισύνθετος, ἦτοι, ἐκ σώματος, ψυχῆς καὶ πνεύματος, καὶ τὸ μὲν σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ ἀμφοτέρα ἐλήφθησαν ἐκ τῆς γῆς, τὸ δὲ Πνεῦμα ἐνεφυσῆθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.» Καὶ ἐτέρωθι ἐν σελ. 60 τῆς Ἀπολογίας του, γράφει ἕτερον καινὸν καὶ δυσσεβείας μεστόν.» «Ἐπειδὴ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἐγένετο ἐκ τοῦ χοός, δι' ὃ καὶ αὕτη ἐπιστρέφει εἰς τὸν χοῦν, καθὼς καὶ ἡ τῶν κτηνῶν !!! Ὡ καινά καὶ παράλογα τὰ τῶν καινοτόμων φρονήματα! Ποῦ συμβιβάζεται, παρακαλῶ, τὸ λίαν τοῦτο κακόδοξον φρόνημα, μὲ τὸ εὐσεβὲς φρόνημα τῆς Ἐκκλησίας; Τὸ τοιοῦτον αἰρετικώτατον φρόνημα δὲν ἐτόλμησεν οὐδεὶς τῶν παλαιῶν ἐκείνων Αἰρεσιαρχῶν νὰ ἐκστομίση, καὶ ἰδοὺ ὁ πολὺς κατὰ τὸν ζῆλον Κ. Μακράκης ἀνευρυθριάστως καὶ ἐν σταθεροῦ, οὕτως εἰπεῖν, μεσημβρία, ἐνώπιον, λέγω, τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ πληρώματος ἀπεφάσισε νὰ κηρύξη.

Τὸ τοιοῦτον δὲ κακόδοξον φρόνημα ὅτι ἀνατρέπει ἐκ θεμελιῶν τὴν Ἀγίαν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν ἐκ τῶν ἕξις ὀψόμεθα. Ἐὰν πρὸς στιγμήν, ὃ μὴ γένοιτο! παραδεχθῶμεν τὴν ἀνωτέρω κακοδοξίαν τοῦ Μακράκη ὅτι, ἡ ψυχὴ εἰς γῆν ἀπέρχεται, καθὼς καὶ ἡ τοῦ κτήνους, τότε περιττὴ ἡ φροντίς ἢ ἔχεις ὅπως κάμης μνημόσυνα ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τῆς μακαρίας Συζύγου σου, διότι κατὰ τὴν Μακράκειον πλάνην, ἡ ψυχὴ μετὰ τοῦ σώματος τοῦ τεθνεῶτος ἀνθρώπου διαλύεται εἰς χοῦν, καθὼς καὶ ἡ τοῦ κτήνους, τὸ δὲ τρίτον πάλιν συστατικόν, κατ' αὐτόν, εἶναι αὐτὸ τὸ Πανάγιον Πνεῦμα, ὅπερ ἀπέρχεται εἰς τὸν Πατέρα, ὡς ἀμέρι-

στον καὶ ἀχώριστον κατὰ τὴν οὐσίαν, ὥστε δὲν μένει πλέον κα-
νὲν συστατικὸν τοῦ ἀνθρώπου μέρος, νὰ ἀπέλθῃ, οὔτε εἰς κόλα-
σιν, οὔτε εἰς τὴν αἰώνιον Βασιλείαν.

Εἶδες, ἀγαπητέ μοι Εὐάγγελε τὸ κακόδοξον τοῦτο φρόνημα
εἰς ποῖον τέλος ἀπολήγει; Ἡ κακοδοξία αὕτη εἶναι ἡ ἔδρα καὶ
πηγὴ ὄλων τῶν αἰρέσεων, αὕτη εἶναι ῥιζικὴ ἀναμόχλευσις τοῦ
καθόλου στερεώματος τῆς εὐσεβείας. Ἐὰν οὕτως ἔχει, ὃ μὴ γέ-
νοιτο! κατὰ τὴν ἀποφώλειον γνώμην τοῦ ἐν σοφίᾳ ἐναβουνο-
μένου Μακράκη, τότε περιττὴ ἡ δευτέρα παρουσία τοῦ Χριστοῦ
μὴ εὐρίσκουσα συστατικόν τι τοῦ ἀνθρώπου μέρος, ὅπως δοξά-
σῃ ἐν τῇ αἰωνιότητι, ἢ κολάσῃ ὁ Θεός, τοὺς ἁμαρτωλοὺς, κατὰ
τὴν δικαίαν αὐτοῦ ἀπόφασιν.

Τότε περιττὴ πᾶσα ἀγαθοεργία καὶ ἐξάσκησις τῆς ἀρετῆς.
Τότε περιττὴ πᾶσα νομοθεσία, καὶ αὐτὸ προσέτι τὸ Εὐαγγέ-
λιον. Ὅτι δ' αὕτη ἡ κακοδοξία εἶναι ἀσύγγνωστος βλασφημία
καὶ ἀνατροπὴ θιολερά, πᾶς ἐχέφρων Χριστιανὸς δύναται νὰ
ἐννοήσῃ.

Ὅσα δὲ πάλιν ἕτερα γεννῶνται κακόδοξα ἐκ ταύτης τῆς
αἰρέσεως θὰ ἴδῃς κατὰ τὸν ἐπίλογον τῆς παρούσης μου. Ἐρχό-
μεθα δὲ ἤδη καὶ εἰς τὸ τρίτον καινοτόμημα.

Ἡ ψυχὴ κατὰ τὴν Μακράκειον γνώμην, εἶνε, ὡς λέγει,
«ἀδρανὴς καὶ ἄλογος οὐσία, καὶ ὄχι νοερὰ καὶ λογικὴ.» Καὶ μο-
λονότι, Κύριε Εὐάγγελε, ἡ δόξα αὕτη συνάδει μὲ τὴν ἀνωτέρω,
καθόσον ἀπαξ ἡ ψυχὴ διαγορεύεται ὑπὸ τοῦ Μακράκη χοϊκὴ
καὶ θνητὴ, βεβαίως τυγχάνει καὶ ἄννους καὶ ἄλογος, πλήν, ἐπει-
δὴ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἔχει ἰδιαιτέραν πραγματείαν, διὰ τοῦτο
ἐν ὀλίγοις καὶ περὶ τῆς πλημμελοῦς ταύτης δόξης ἐκ τῶν Πατέ-
ρων ἀναρρυσόμενοι διασαφίσωμεν.

«Ἡ ψυχὴ, γράφει ὁ καινοτόμος, ἐξ ἀρχῆς ἦτο ὕλη ἀναί-
σθητος, ἀσυνείδητος, καὶ ἀδρανής, καὶ αὕτη δὲν ἐδημιουργήθη
διὰ τοῦ θείου ἐμφυσήματος, ὡς σύμπασα ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκ-
κλησία διδάσκει, ἀλλ' ἐπλάσθη ἐκ τοῦ χοῦς μετὰ τοῦ σώματος
νεκρά.» Ἴδου κατὰ Μακράκην, ἡ ψυχὴ ἢ ἐν τῷ Ἀδὰμ ἦτο ὄλως,
«ἄζωος», καὶ πάσης αἰσθητικῆς καὶ νοερᾶς δυνάμεως ἄμοιρος!

Τὴν νοερὰν καὶ λογικὴν ψυχὴν, εὐθύς ἐξ ἀρχῆς παραχθεῖσαν
ἄλογον καὶ ἄννον ἀνοήτως διαληροῖ. Περὶ τῆς νοερᾶς καὶ λο-

γικῆς ψυχῆς φέρε καταθέσωμεν τὴν τῶν Πατέρων γνώμην. Καὶ πρῶτος ἀποφηνάσθω ὁ λόγῳ καὶ βίῳ περιβλεπτος Μέγας Ἀθανάσιος.

«Δισσῶς, λέγεται ἡ ψυχὴ, μία μὲν ἄλογος, ἣτις ἐστὶν ἡ τῶν κτηνῶν, ἑτέρα δέ, ἡ λογικὴ, ἣτις ἐστὶν ἡ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ἡ μὲν τῶν κτηνῶν, ἐκ γῆς ἔλαβε τὴν δημιουργίαν κατὰ Θεοῦ πρόσταξιν, ὡς ἡ θεία γραφὴ λέγει. Ὁ δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῆς θείας ἐμπνεύσεως ἔσχηκε τὴν ψυχὴν, διὰ τοῦτο καὶ τὰ θεῖα ἐπιγιγνώσκει, καὶ τὰ ἄνω διώκει, καὶ τὰ Οὐράνια νοεῖ, καὶ λογικὴ ὑπάρχει καὶ ἔννοους.» Καὶ πάλιν, ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐλήφθη ἐκ τῆς γῆς, καθὼς ἡ τῶν ἀλόγων ζώων, ἀλλ' ἐδημιουργήθη εὐθύς ἐξ ἀρχῆς λογικὴ καὶ νοερά καὶ ὅλως ἀνόμοιος τῆς ψυχῆς τῶν ζώων». (Τομ. 4 σελ. 545).

Παρατρέχων τὰ τοῦ θείου Χρυσοστόμου, Κυρίλλου, καὶ λοιπῶν Μεγάλων Ἀγίων Πατέρων θεῖα συγγράμματα, εἰς ἃ διαδρόμήδην κηρύττουσι τὸ νοερὸν καὶ λογικὸν τῆς ψυχῆς ἀξίωμα, φέρω δύο μόνον ἢ τρεῖς μαρτυρίας τῶν ἐξῆς Ἀγίων Πατέρων, πρὸς στηλίτευσιν τῆς ὡς διείληπται, καινοτομίας. Ὁ θεῖος καὶ θεοφόρος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητὴς καὶ φιλόσοφος λέγει, «Ψυχῆς μὲν οὖν γένεσις, ἐξ ὑποκειμένης ὕλης οὐ γίνεται καθάπερ τὰ σώματα, ἀλλὰ τῷ βουλήματι τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ζωτικῆς ἐμπνεύσεως ἀδρόχτως καὶ ἀγνώστως, ὡς οἶδε μόνος ὁ αὐτῆς δημιουργός.»

Ἐσαύτως καὶ ὁ Μεγαλοφυῆς Φώτιος. «Διὰ τοῦ Πνεύματος λέγει, ἦτοι τοῦ ἐμφυσήματος προσεχῶς ἡ τοῦ ἀνθρώπου δεδημιουργηται ψυχὴ». Οὐχ ἦττον δὲ ἐπισυνάπτω καὶ τὴν ἐπισφράγισιν τῶν Πατέρων, τὴν Μαρτυρίαν, λέγω, Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ ἀποφαινομένου ὡς ἔπεται.

«Ἐξ ὁρατῆς τε καὶ ἀοράτου φύσεως δημιουργεῖ τὸν ἄνθρωπον οἰκειαῖς χερσίν, ἐκ γῆς μὲν τὸ σῶμα διαπλάσας, ψυχὴν δὲ λογικὴν καὶ νοεράν διὰ τοῦ οἰκειοῦ ἐμφυσήματος δοὺς αὐτῷ».

Περὶ τῆς νοερᾶς καὶ λογικῆς οὐσίας τῆς ψυχῆς δύνασαι Κ. Εὐάγγελε νὰ ἴδῃς οὐχὶ μόνον ἐν τοῖς Μεγ. Συγγράμμασι τῶν Ἀγ. Πατέρων, τὰ ὁποῖα ἴσως δυσκόλως δύνασαι νὰ διέλθῃς, ἀλλ' εἰς ὅλην ἐν γένει τὴν ἀκολουθίαν τῆς Ἐκκλησίας ἦτοι, εἰς τε τὴν Παρακλητικὴν, Θεοτοκάριον, Τριαδικοὺς κανόνας, Τριῶδιον, Πεντηκοστάριον, καὶ ἐν τοῖς Μηναιοῖς, μυριάκις ἀπαντᾷς τὴν γνώμην τῆς Ἐκκλησίας διδασκούσης τὸ νοερὸν καὶ ἀθάνατον ἀξίωμα τῆς ψυχῆς.

Ἀπαντες οἱ Αἰρετικοί, ἀγαπητέ μοι, ἐπιθυμοῦντες νὰ ὑποστηρίξωσι τὴν κακοδοξίαν αὐτῶν, καταπίπτουσι καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας, καθὼς τοῦτο πέπονθεν ὁ μνημονευόμενος Α. Μακροάκης. Διὰ νὰ δείξῃ οὗτος τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀνώτερον τῶν Ἀγ. Πατέρων, καὶ νὰ δογματίσῃ τὸ τρισύνθετον τοῦ ἀνθρώπου, ἰδοὺ εἰς

ποῖον βάθος κακῶν ὑπέπεσεν. Ὁ Ἀπολινάριος συνφδὰ τῷ Μακράκη ἐκήρυττε τρισύνθετον τὸν ἄνθρωπον, ἐκ σώματος, ψυχῆς καὶ νοῦς, ἤτοι τὸν νοῦν ἐθεώρει ἰδιαίτερον συστατικὸν τοῦ ἀνθρώπου μέρος, καὶ ἐκ τούτου κατεδικάσθη εἰς τὴν Β΄. οἰκουμηνικὴν Σύνοδον, καὶ ὄρα περὶ τούτου εἰς τὸ Ἱερὸν Πηδάλιον τῆς Ἐκκλησίας, ἐν τῇ ὑποθέσει τῆς ῥηθείσης Συνόδου.

Ἐλεγε γὰρ ὁ ἄσύνετος οὗτος περὶ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Λόγου, ὅτι μόνον σῶμα ἔλαβεν ὁ Χριστός. Ἡ Θεότης δὲ ἦν αὐτῷ ἀντὶ ψυχῆς καὶ νοῦς. Ἐκτὸς δὲ τοῦ Θεολόγου Γρηγορίου καὶ τῶν λοιπῶν Ἀγίων Πατέρων τῶν ἐν τῇ ῥηθείσῃ Ἰ. Συνόδῳ συνελθόντων, οἵτινες ἀπέδειξαν αὐτὸν δυσσεβῆ καὶ κακόφρονα, ἀποφαίνεται καὶ ὁ Μέγας Ἀθανάσιος ἐλέγχων αὐτὸν οὕτως, ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ Εὐαγγελικοῦ ῥητοῦ. «Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάραται, τὸ δὲ νῦν φησί, τοῦτο ἐστίν, ἠθέλησεν, ἐκουσίως γὰρ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἔθετο τὴν ἰδίαν ψυχὴν κατὰ τὴν τοῦ Πατρὸς ἐντολήν, καὶ πάλιν ἔλαβεν αὐτὴν ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, καὶ παρακατιῶν φησί, οὐδαμῶς γὰρ Θεότης πάθος ὑφίσταται ἄνευ πάσχοντος σώματος, οὐδὲ λυπεῖται καὶ ταράττεται, ἄνευ ψυχῆς λυπομένης καὶ ταραττομένης, οὐδὲ ἀδημονεῖ καὶ προσεύχεται, ἄνευ νοῦ ἀδημονοῦντος καὶ προσευχομένου».

Ἐὰν ὅμως συγκρίνωμεν τὸν σοφὸν Μακράκη μὲ τὸν Ἀπολινάριον θὰ ἴδωμεν μετὰ λύπης ὅτι, ἡ κακοδοξία τοῦ Μακράκη, εἶνε χείρων τῆς τοῦ Ἀπολιναρίου, διότι ὁ Ἀπολινάριος εἰς τοῦτο ἐβλασφήμησε διαγορεύσας ὅτι ὁ νοῦς εἶνε ἰδιαίτερον συστατικὸν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς κατὰ τὴν ἐνανθρώπησιν ἔλαβε σῶμα μόνον καὶ οὐχὶ ψυχὴν νοεράν, καὶ διὰ τοῦτο τῷ ἀναθέματι ὑπέπεσεν. Ὁ Μακράκης ὅμως εἰς τοῦτο κακαδοξότερος τυγχάνει τοῦ Ἀπολιναρίου, διότι ὁ Ἀπολινάριος ἂν καὶ συμφωνῆ κατὰ τοῦτο μὲ τὸν Μακράκη, δὲν φρονεῖ ὅμως ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἐκ χοῦς πλασθεῖσα εἰς χοῦν ἐπιστρέφει.

Καὶ ταῦτα μὲν, περὶ τοῦ τρίτου καινοτομήματος. Ἦδη δὲ φέρωμεν καὶ περὶ τοῦ τετάρτου, ὅπερ ἐστὶν ὅτι τὸ τρίτον συστατικὸν τοῦ ἀνθρώπου μέρος, εἶνε αὐτὸ τὸ τρίτον πρόσωπον τῆς Ἁγ. Τριάδος, ἤτοι τὸ Πανάγιον Πνεῦμα.

Τοῦτο δὲ ἐκήρυξαν πανδήμως ἐν ἀπαρτίᾳ τῆς συνεδριάσεως τῶν δύο Συλλόγων τῷ 1879 Ἰουνίου 30. οἱ περὶ τὸν Μακράκη, ἀποφαινόμενοι ὅτι, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ εἶνε τρίτον συστατικὸν τοῦ θεοπλάστου ἀνθρώπου, ἴδε ἐν τῷ λόγῳ (ἀριθ. 291.)

Τοιαύτην πράγματι ἀκατανόμαστον κακοδοξίαν, οὐδεὶς] ἐκ τῶν δεινῶν ἀρχαίων Αἰρεσιαρχῶν ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ· καὶ μολοντί πολλοὶ ἐκ τούτων ἐβλασφήμησαν μὲν εἰς τὸ Πανάγιον Πνεῦμα, ὡς ὁ Μακεδόσιος, οἱ Λατίνοι, καὶ ἕτεροι πλεῖστοι, οὐχ

ἦττον ὅμως οὐδεὶς εἰς τοιαύτην ἀσέβειαν ἀφίκετο νὰ κηρύξη ὅτι, τὸ Πανάγιον Πνεῦμα εἶνε καὶ τρίτον συστατικὸν τοῦ ἀνθρώπου. Ἄρα κατὰ τὸν Ἄπ. Μακράκην πᾶς γηγενής, ἦτοι ἄνθρωπος, μετέχων κατ' οὐσίαν τοῦ τρίτου προσώπου τῆς Ἁγίας Τριάδος, εἴτε Ἰουδαῖός ἐστιν, εἴτε ἐθνικὸς καὶ εἰδωλολάτρης, κέκτηται ἐν ἑαυτῷ τὴν φύσιν τῆς θεότητος; Κατὰ Μακράκην ὅθεν, οὐδὲν διαφέρομεν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν θεανθρωπίαν, μόνον μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι, ὁ μὲν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ θεὸς λόγος ὢν τοῦ Πατρὸς προσελάβετο τὴν ἀνθρωπίνην οὐσίαν, ἡμεῖς δέ, οἱ ἄνθρωποι, προσελάβομεν τὸ τρίτον πρόσωπον τῆς Ἁγίας Τριάδος, καὶ ἐσμὲν ὅμοιοι κατ' οὐσίαν μὲ τὸν Θεόν. Ὡ τῆς μεγίστης ἀλογίας τοῦ ἀνθρώπου τούτου καὶ ἀνεκφράστου ἀνοχῆς τοῦ Θεοῦ.

Ἡ πρωτίστη μαρτυρία ἀγαπητέ μοι, τοῦ Ἄπ. Μακράκη ἐπὶ τῆς ὁποίας τὸ ὄλον οἰκοδόμημα ἐπρωκοδόμησεν εἶνε πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἡ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου περικοπή ἣν ἐπεκαλεῖτο τὸ πρότερον καὶ ὁ Αἰρεσιάρχης Ἀπολινάριος, ὃν ὀλόκληρος Οἰκουμένη Σύνοδος κατεδίκασε καὶ ἀπεκήρυξεν, ἔχει δὲ ἡ μαρτυρία αὕτη ὡς ἐξῆς. «Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς ὀλοτελεῖς, καὶ ὀλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη » Ἐκ τῆς Ἀποστολικῆς ταύτης δήσεως καὶ τῶν ὁμοίων ἐξήγαγε καὶ διεσάλπισεν ὁ σοφὸς Μακράκης τὸ τρισύνθετον, καὶ ὅτι, τὸ «πνεῦμα» ὅπερ λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, εἶναι τὸ αἰδιον Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ.

Τίς ποτε, παρακαλῶ, τῶν ἐγκρίτων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων, εἶπεν, ὅτι ἡ λέξις Πνεῦμα ἐν τοῖς τοιούτοις τοῦ θείου Παύλου χωρίοις, σημαίνει συστατικὸν καὶ ἰδιαιτέραν οὐσίαν κρείττονα τῆς ψυχῆς; Ἐὰν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐφρόνει, κατὰ Μακράκην, ὅτι τὸ τρίτον συστατικὸν τοῦ ἀνθρώπου ἦτο τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, δὲν ἤθελε παρακαλεῖ τὸν Θεὸν νὰ ἀγιάσῃ καὶ νὰ φυλάξῃ τὸν Θεόν, ἦτοι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Ὅτι δὲ πνεῦμα ἐννοεῖ ἐνταῦθα τὸν νοῦν, καὶ οὐχὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον εἶναι τοῖς πᾶσι δῆλον, ἐπειδὴ ὁμιλεῖ περὶ τῆς κτιστῆς ὑποστάσεως τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τοῦτο καὶ εὔχεται νὰ ἀγιάσῃ αὐτὴν ὀλόκληρον ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης καὶ νὰ διαφυλάξῃ ἄμεμπτον ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὅτι δὲ τοῦτο ἐστὶ τὸ φρόνημα τῆς Ἐκκλησίας ἄκουσον τὸν ἀξιόχρεον ἐρμηνευτὴν τῆς θείας Γραφῆς τὸν μέγαν, λέγω, Ἀθανάσιον, ἐν τοῖς κατὰ Ἀπολινάριον τρανότατα τὴν ὑπόθεσιν ταύτην διασαφουῖντα.

Ἐρμηνεύων ὁ θεῖος οὗτος Πατὴρ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἦν τὸν καὶ «ὀλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα. λέγει, πνεῦμα μὲν οὖν ἔδειξε τὸ ἀγιαζόμενον, ὅπερ ἐστὶν ὁ ἀν-

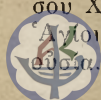

θρώπινος νοῦς, ψυχὴν δὲ μετὰ τοῦτο τὸ ἐπιθυμητικόν, καὶ σῶμα σκῆνος τὸ γήϊνον (τόμ. 4 σελ. 80).» Ἐπίσης τοῦτ' αὐτὸ τὸ χωρίον τοῦ Ἀποστόλου ἐρμηνεύων καὶ προσεκτικὸς καθιστῶν ἡμᾶς, ὁ Νύσσης Γρηγόριος λέγει τὰ ἑξῆς :

«Ὁὐ γὰρ τὸν ἄνθρωπον τρισὶ τμήμασι καταμερίζων ὁ Παῦλος, κατὰ γε τὸν ὑμέτερον λόγον, τοῖς Θεσσαλονικεῦσιν ἐκείνα γράφει, ὁλοτελεῖς αὐτοὺς ἁγιασθῆναι εὐχόμενος τῷ Κυρίῳ ἐν σώματι καὶ ψυχῇ καὶ πνεύματι.» Καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα » Πνεῦμα τὸ χάρισμα κέκληκε.» Τοῦτο δὲ αὐτοῖς, δηλαδὴ τοῖς Θεσσαλονικεῦσι, μέχρι τῆς Δεσποτικῆς τοῦ Χριστοῦ παρουσίας ἐπηύξατο φυλαχθῆναι. Οὐ μὴν δὲ καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος, ὁ ἀριστος τῆς θείας Γραφῆς ἐρμηνευτής, φησὶ περὶ τούτου, «Τὸ πνεῦμα, τί φησιν ἐνιαυθα; τὸ χάρισμα, ἂν μὲν ἔχοντες, λαμπρὰς τὰς λαμπάδας, εἰσελευσόμεθα εἰς τὸν νυμφῶνα, ἂν δὲ ἐσβεσμένας οὐκέτι». Καὶ ἄλλαχού, ὁ θεῖος οὗτος Πατήρ, δηλῶν ὅτι, τὸ χάρισμα καλεῖται, ἐν τῇ θείᾳ Γραφῇ ἐνίοτε τὸ Πνεῦμα, καὶ οὐχὶ τρίτη τις οὐσία διάφορος τῆς ψυχῆς, λέγει τὰ ἑξῆς : «Διάφορα πᾶσι τοῖς τότε βαπτιζόμενοις ἐδίδου χάρισμα τὸ Θεὸς ἅ δὴ καὶ πνεῦμα ἐκαλεῖτο».

Αἱ λογικαὶ αὐταὶ καὶ ὀρθαὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων Ἑρμηνεῖαι κατακορηνίζουσι τὰς παρεξηγήσεις τοῦ καλοῦ Μακροῦ καὶ ἀποδεικνύουσιν αὐτὸν πάμπαν ἀλλότριον τῆς Ἐκκλησίας. Εἶνε ὅμως ἀναντίρρητον, καὶ ὑπὸ πάντων τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν πιστευόμενον καὶ ὁμολογούμενον ὅτι ὁ Χριστιανὸς λαμβάνει καὶ ἔχει Πνεῦμα ἅγιον, ὅπερ φωτίζει αὐτόν, ἁγιάζει καὶ κατοικεῖ ἐν αὐτῷ. Τοῦτο διαρρηθὴν ἡ Ἁγία Γραφή καὶ οἱ θεοφόροι Πατέρες πολλαχού διασαλπίζουσιν. Ὁ θεσπέσιος Παῦλος γράφει πρὸς Κορινθίους.

«Ὑμεῖς δέ, οὐ τὸ Πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβετε, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ». Καὶ παρακατιῶν. «Ὁὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν.» καὶ ἄλλαχού. «Εἰ δέ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ.» Μυριάριθμα τοιαῦτα ῥητὰ εὐρίσκομεν εἰς ὅλα τὰ χωρία, οὐ μόνον τοῦ θεοκέρυκος Παύλου, ἀλλὰ καὶ εἰς ἅπασαν τὴν θείαν Γραφήν, καὶ ἐν γένει εἰς ὅλα τὰ Συγγράματα τῶν Ἁγίων Πατέρων. Τὰ ῥητὰ ὅμως ταῦτα δὲν διδάσκουσιν ἡμᾶς ὅτι, λαμβάνοντες τὸ Ἅγιον Πνεῦμα τὸ λαμβάνομεν καὶ ὡς συστατικόν, ἄπαγε, τῆς βλασφημίας! ἀλλὰ λαμβάνομεν τὴν δωρεάν, ἐνέργειαν, καὶ χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. «Μετανοεῖτε ἔλεγεν, ὁ Ἀπόστ. Πέτρος, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν, ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ λήψετε τὴν δωρεάν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.» Ἄλλο δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἄλλο εἶναι. Καὶ τῆς μὲν δωρεᾶς, μέτοχοι γινόμεθα ἅπαντες οἱ εἰς

Χριστὸν πιστεύσαντες, τῆς οὐσίας ὅμως τοῦ Ἁγ. Πνεύματος οὐχί. Διότι κατὰ τὴν φωνὴν ὅλων ἐν γένει τῶν τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων, πάντι ἀμέθεκτος ἡ θεία οὐσία, μεθεκτὴ δὲ μόνον κατὰ τὰς ἐνεργείας. Ἄκουσον δέ, ὦ φίλε, πῶς θεολογοῦσιν οἱ Πατέρες περὶ τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ ἡμῶν. Ὁ Θεός, λέγουσιν, ἔχει οὐσίαν, ἐνεργεῖαν καὶ Τριάδα ὑποστάσεων. Κατ' οὐσίαν εἶνε ἀκωνήνητος καὶ ἀμέθεκτος πάσῃ κτίσει ὁ Θεός, κατ' ὑπόστασιν, ἔγινεν ἡ ἔνωσις μόνου τοῦ Θεοῦ καὶ λόγου μετὰ τῆς αὐτῷ προσληφθείσης ἀνθρωπίνης οὐσίας καὶ φύσεως. Κατ' ἐνεργεῖαν μόνην ἐνοῦται τοῖς Ἀγγέλοις καὶ τοῖς ἀνθρώποις, ὅταν γίνωσιν ἄξιοι τῆς τοιαύτης ἐνώσεως, ὥστε ἡ τοιαύτη ἔνωσις εἶνε προαιρετική.

Εἶνε δὲ ἀπορίας ἄξιον, οὐ μὴν δὲ καὶ λύτης πολλῆς νὰ βλέπη τις προφανέστατα, τὰς σοφιστείας καὶ παρερμηνείας τοῦ σοφιστοῦ Μακράκη, σκοπὸν ἔχοντος τὴν ὑποστήριξιν τῆς διημαρτημένης ἰδέας του. Καὶ ὡς δεινὸς σοφιστής, ὅποιονδήποτε χωρίον βλέπει τῆς θείας Γραφῆς καὶ ἀναφέρει " " πνεῦμα " " ἀμέσως ἀποπεραῖται ὅπως ἀποδείξῃ αὐτό, ὅτι εἶναι τὸ Πνεῦμα τὸ αἰδίου τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ Πνεῦμα πολλάκις ἡ Γραφή καλεῖ τὸ χάρισμα,

Καὶ ἄλλαχού ἡ Γραφή πνεῦμα καλεῖ τὴν ψυχὴν καὶ πνεῦμα, ἐν πολλοῖς, λέγει τὸν νοῦν, τὸν Ἄγγελον, καὶ πᾶν χάρισμα, ἦτοι πνεῦμα σοφίας, Πνεῦμα συνέσεως Πνεῦμα βουλῆς καὶ καθεξῆς.

Παρερμηνεύων δὲ τὴν θεῖαν Γραφήν, ἀποπειραῖται ν' ἀποδείξῃ ὁμοῦ μὲ τοὺς προγενεστέρους του Αἰρεσιάρχας Γρηγοράν, λέγω, τὸν φιλόσοφον, Βαβλαάμ τε καὶ Ἀκίνδυνον, ὅτι ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ εἶναι μεθεκτὴ, καθὼς ἐλήθουν καὶ ἐκείνοι οἵτινες ἀπὸ τῆς τότε Ἁγίας Συνόδου κατὰ τὸ 1351ον ἔτος κατεδικάσθησαν καὶ ἀπεκηρύχθησαν, ὡς Αἰρετικοὶ καὶ κακόδοξοι, καταβροντήσας αὐτοὺς ὁ Ἁγιώτατος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς καὶ ἡ σύν αὐτῷ Ἱερὰ Σύνοδος. Ἔλεγον γὰρ ἐκείνοι, " " τὴν θεῖαν οὐσίαν εἶναι μεθεκτὴν. " " πρὸς οὓς γράφει ὁ πιστὸς ἀκόλουθος τῶν Πατέρων, καὶ ἰδίως τοῦ ῥηθέντος Ἁγιωτάτου Γρηγορίου, ὁ Ἅγιος λέγω, Φιλόθεος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, οὕτως, " " Οὐκ ἔστιν οὕτως ληπτὴ ἡ θεία καὶ μεριστὴ καὶ ποικιλλομένη, ἀπλῆ γὰρ ἔστιν αὕτη καὶ πάντη ἄσχετος καὶ ἀμέθεκτος. " "

Ἐκ τῶν μνημονευθειῶν ἀριδύλως ἀπεδείχθη ἡ ἐν τοῖς Συγγράμμασι τῶν Ἁγ. Πατέρων διαυγάζουσα καὶ ὁμόφωνος ἀλήθεια, καὶ ἡ τοῦ Μακράκη κακοδοξία, ἣτις ἀντίκειται μὲν παντάπασιν τοῖς θείοις Πατράσι, συννευδοκεῖ δὲ μὲ τὴν τῶν Αἰρετικῶν δόξαν.

Ἐπὶ τὸ κράτος οὖν τοιαύτης κακοδοξίας διατελῶν καὶ θέλων αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ ὄπαδοὶ χωρισθῆναι τῆς Ἁγίας Ἐκκλη-

σίας ἡμῶν, ἐδημοσίευσαν ἐν μέσαις Ἀθήναις τὴν ἐξῆς γελοίαν καὶ ἀλλόκοτον ἀπόφασιν.

Ἴδε ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 291'. δημοσιευθεῖσαν δικαστικὴν ἀπόφασιν τοῦ θρησκευτικοῦ Συλλόγου αὐτῶν. "Ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής." Ἐν Ἀθήναις σήμερον, γράφει, τὴν 3ην Ἰουλίου τοῦ χλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἐνάτου ἔτους, ἡμέραν τρίτην καὶ ὥραν 7 1/2 μ. μ. συνεδριάσαντες ἐν ἀπαρτίᾳ ἀμφοτέρωθεν οἱ Σύλλογοι, ἀποφασίζουσι καὶ ἀποφαίνονται ὅτι. Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ εἶναι τρίτον συστατικὸν τοῦ θεοπλάστου ἀνθρώπου· τὸ δὲ φρόνημα τῆς δι-
συνθέτου συστάσεως εἶναι σκότιον, ἀμάρτυρον, ἀναπόδεικτον, ψευδές, αἰρετικόν, καὶ κακόδοξον, ἀλλότριον τῆς διδασκαλίας τῶν Γραφῶν καὶ τῶν Θείων τῆς Ἐκκλησίας φωστήρων καὶ διδασκάλων!!!

Τὴν κακόδοξον ἀλαζονεῖαν καὶ εὐήθειαν τοῦ τε Μακράκη καὶ τῆς περὶ αὐτὸν ἀλλοκότου Συνόδου ἀδύνατον νὰ παραστήσῃ τις ἐπαξίως. Ἐν ᾧ οἱ καλοὶ οὗτοι διαρρηθῆν σαλπίζουσιν ὅτι, οἱ Πατέρες ἠγνόησαν τὸ τρίτον συστατικόν, καὶ ὅτι εἶχον ἀτελῆ γνῶσιν τῶν συστατικῶν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ μόνος μονώτατος, ὡς λέγουσιν, ὁ διδάσκαλος αὐτῶν Μακράκης ἔλαβε κανονικὴν γνῶσιν καὶ ἐδογματίσει περὶ τούτου, οἱ τοιοῦτοι, μὲ τὰ σωστά των σήμερον ἀποφαίνονται, ὅτι εἶναι σύμφωνοι μὲ τοὺς τῆς Ἐκκλησίας φωστήρας καὶ διδασκάλους, καὶ ἀποκηρύττουσιν ἡμᾶς ὡς Αἰρετικούς καὶ κακοδόξους, οὐ μὴν δὲ καὶ κτηνώδεις δισυνθέτους!

Ὅτι δὲ ἡ ἀποκήρυξις ἦν ἔκαμον, δὲν ἀναφέρεται μόνον εἰς ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ ἐν γένει πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἁγίους Πατέρας τῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, πᾶς ἐχέφων δύναται νὰ ἐννοήσῃ, καθόσον ἡ δόξα ἡ τῆς δισυνθέτου ὑποστάσεως τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι γνώμη κοινὴ ὄλων τῶν θεοφόρων Πατέρων, οὓς ἀντιπολεμῶν ὁ Μακράκης ἀποπειρᾶται νὰ διαψεύσῃ.

Ἡ περὶ οὗ ὁ λόγος συνεδρίασις καὶ ἀπόφασις τῆς συνόδου τῶν Μακρακιστῶν ἐγένετο βεβαίως κατὰ παραχώρησιν Θεοῦ ὅπως αὐτοὶ μόνον των ἀποσπασθῶσι τῆς Ἐκκλησίας ὡς παραχαράκται καὶ ἀνατροπεῖς τοῦ Ὀρθοδόξου συστήματος, τοῦ, κατὰ πάντα στοιχοῦντος μὲ τὴν ἀλάνθαστον δόξαν τῶν τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων.

Παρατρέχων πλείστας ὄσας μαρτυρίας τῶν διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας καταδεικνυούσας τὸ ἀμέθεκτον τῆς θείας οὐσίας, καὶ τὸ κακόδοξον τῆς ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ μεθεκτῆς ὑποστάσεως τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἔρχομαι ἤδη εἰς τὴν πέμπτην καινοτομίαν, ἣτις ἐστὶν ἡ ἐφεξῆς. Ὅτι ὁ θεάνθρωπος Ἰησοῦς ἦτο ἀτελής πρὸ τοῦ βαπτίσματος καὶ βαθμηδὸν ἐτελειοποιεῖτο. Περὶ ταύτης φέρονται ἐν τῇ ἐφημερίδι τοῦ λόγου (ἀριθ. 180) τὰ ἐξῆς. "Ἡ ψυχὴ τοῦ Χριστοῦ πρὶν ἢ καταβῆ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν εἶδει περιστερᾶς, οὐκ ἦν πεπληρωμένη παντὸς πνευματικοῦ χαρίσματος,

οὐκ ἦν εἰς Πνεῦμα ζωοποιοῦν. οὐκ εἶχεν ἐν αὐτῇ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ὅλον καὶ τέλειον.”” Ὡσαύτως καὶ περὶ τούτου ἐδογματίσαν καὶ οἱ δύο Σύλλογοι, ὁ τε θρησκευτικὸς καὶ ὁ πολιτικὸς τῷ 1879· συνελθόντες καὶ ἀποφασίσαντες τάδε. ”” Τὸ φρόνημα καθ’ ὃ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὑπῆρξε τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος ἅμα τῇ συλλήψει καὶ τῇ γεννήσει· εἶναι ἀναθεματισμένον καὶ καταδικασμένον. Ἀποστ. Μακράκη ἐπὶ αἵρέσει δίκη, σελ. 129 κ. λ.””

Ἰδοὺ ἀναθεματίζουσι καὶ ἐνταῦθα, ὡς βλέπομεν, καὶ ὡς καταδεδικασμένον ἀπορρίπτουσι τὸ ὀρθὸν καὶ γνήσιον τῆς Ἐκκλησίας δίδαγμα, καὶ ἐγκολποῦνται τὸ ἀποβεβλημένον, καὶ ὄντως αἵρετικὸν φρόνημα!

Περίεργοι, τῷ ὄντι, ἀναθεματισταὶ οἱ περὶ τὸν Μακράκην ἄγαν ὀπαδοὶ καὶ ἀλλόκοτοι θεολόγοι· συνεδριάζουσι, συγκροτοῦσι συλλόγους, θεολογοῦσιν, ἀναθεματίζουσι, καταδικάζουσι, καὶ ὡς αἵρετικὸν τοὺς Ὁρθοδόξους ἀποκηρύττουσι.

Πόθεν λαβόντες τὸ δικαίωμα; παρὰ τῶν κανόνων καὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, λέγουσιν. Ἄλλ’ οὗτοι καταφώρως καταμαρτυροῦνται καὶ προδίδονται ὅτι εἰσὶν ἀλλότριοι τῶν Πατέρων, καὶ αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπειδὴ εἶνε, ἀλήθεια ἀναμφισβήτητος ὅτι οὐδεὶς ποτε τῆς Ἐκκλησίας πατὴρ εἶπεν ἢ ἔγραψεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦτο ἀτελής πρὸ τοῦ βαπτίσματος, καὶ τότε ἐγένετο τέλειος, ὅτε ἐβαπτίσθη ἐν τῷ Ἰορδάνῃ.””

Οὐδεὶς Ὁρθόδοξος τῆς Ἐκκλησίας Πατὴρ καὶ διδάσκαλος ἐδίδαξεν ὅτι ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ὡς ἄνθρωπος ὑστερεῖτο τοῦ πληρώματος τῶν τοῦ Πνεύματος δωρεῶν καὶ χαρίτων, καὶ ἐπληρώθη τούτων ὅτε ἐβαπτίσθη. Ἀλλὰ πάντες, οἱ Ἁγιώτατοι Πατέρες, ἐδίδαξαν, ὡς ἀπὸ ἐνὸς στόματος, τέλειον κατὰ πάντα καὶ πλήρη τῶν χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τὸν Σωτῆρα Χριστὸν πρὸ τοῦ βαπτίσματος κηρύττουσι καὶ ἀποδέχονται.

Πάντες, λέγω, ὁμοφώνως διὰ στόματος τοῦ δογματικοῦ θεολόγου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ καὶ τοῦ Ἁγιωτάτου Φωτίου διαδρόμηδην διδάσκουσιν ὅτι, ἡ ἀνθρωπίνη φύσις τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἐνωθεῖσα τῇ θεότητι, ἐπληρώθη εὐθύς ἐν ἀρχῇ πάσης σοφίας καὶ πνευματικῆς τελειότητος, καὶ πάντων εἶχε τὴν γνῶσιν, οὐ χάριτι, ἀλλὰ φύσει διὰ τὴν καθ’ ὑπόστασιν ἔνωσιν· ὁ αὐτὸς γὰρ ἦν Θεὸς καὶ ἄνθρωπος.””

Τοῦτο εἶνε τὸ ἀληθές, τοῦτο τὸ Ὁρθόδοξον, Ὁ δὲ Μακράκης ἐπισφαλῶς στηριχθεὶς, ἢ μάλλον παρεξηγῶν αὐτοβούλως τὰς Εὐαγγελικὰς ῥήσεις τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ ὑπέπεσε καὶ εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν αἵρεσιν.”” Τὸ δὲ παιδίον ἠῤῥαξε, λέγει, ὁ Θεὸς καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ’ αὐτῷ. Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε σοφία καὶ

ἡλικία καὶ χάριτι παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώποις.”

Ταύτας τὰς ῥήσεις παρερμηνεύων, κατὰ τὸ εἰωθός, ὁ πολὺς τὴν σοφίαν Ἰ. Μακράκης καὶ πρὸς πάσας τῶν Πατέρων Ἑρμηνείας ἐναντιούμενος, ἀτελῆ τὸν Σωτῆρα Χριστὸν κηρύττει, καὶ ὡς ἓνα τῶν Προφητῶν βαθμηδὸν τελειούμενον καὶ σοφιζόμενον παριστῶν.

Ἐὰν ἡ διημαρτημένη αὕτη γνώμη ὑποτεθῆ ὡς ἀληθής, τότε τί διαφέρει ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τῶν Προφητῶν καὶ Ἀποστόλων καὶ τῶν λοιπῶν Ἁγίων ἀνδρῶν, οἵτινες καὶ αὐτοὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐτελειοποιῶντο καὶ χαρισμάτων ἐπληροῦντο;

Ἄν ὁ ἀναμάρτητος καὶ ἀμέτοχος πάντη τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος Σωτῆρ ἡμῶν βαθμιαίως ἐτελειοποιεῖτο ἐν τῷ πνευματικῷ βίῳ καὶ προήγετο βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον, καὶ κατὰ ἴσους ὡς λέγει, ὁ αἰρεσιάρχης, ἐλάμβανε τὰ θεῖα χαρίσματα, τότε κατὰ τί ὑπερέχει αὐτῶν; Ἐκεῖνος, ἐν τῷ ὁποίῳ κατόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, ἅμα σαρκοθέντι, ὡς μαρτυρεῖ ὁ θεῖος Παῦλος, καὶ ἐν ᾧ εἰσι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως, εἶχεν ἀνάγκην νὰ βαπτισθῆ διὰ νὰ τελειοποιηθῆ, καὶ διὰ τοῦ Βαπτίσματος λάβῃ τέλειον τὸ Ἅγιον Πνεῦμα; Ἐὰν ὁ Προδρομος, ὡς λέγει ἡ θεία Γραφή, ἐνεπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου, ἔκ κοιτίας Μητρὸς αὐτοῦ. καὶ ὠμολόγει ὅτι, οὐκ ἦν ἄξιος λῦσαι τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος αὐτοῦ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὃν ὁ Πατὴρ ἡγίασε καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον ὁ ἀσυγκρίτως τοῦ Βαπτιστοῦ ὑπέρτερος, ἔπρεπε νὰ πληρωθῆ Πνεύματος Ἁγίου, ἀφ' οὗ βαπτισθῆ; Ἐὰν ὁ πρῶτος πρὸ τῆς παραβάσεως μετεῖχε τῶν χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐν ἀφθονίᾳ, ἐπόμενον ἦτο ἵνα ὁ νέος Ἀδάμ, ὡς πολλῷ τοῦ πρώτου ὑπέρτερος διὰ τὴν πρὸς τὸν ἐνυπόστατον λόγον ἔνωσιν, ὡς λέγει ὁ Ἱερὸς Δαμασκηνός, μετὰσχη πασῶν τῶν τοῦ Πνεύματος χαρίτων, καὶ συμπαραλάβῃ ἐν ἑαυτῷ πάντων τῶν ἀγαθῶν τὴν πληρότητα, ὡς Υἱὸς ἀγαπητὸς καὶ τῆς ἀχράντου Τριάδος ἀκραιφνέστατον δοχεῖον.

Πρὸς ἐξέλεγχιν δὲ τῆς προκειμένης καινοτομίας καταθέτω ὀλίγας ἐκ τῶν πολλῶν μαρτυρίας τῶν διασημοτέρων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων, ἐξ ὧν δῆλον γενήσεται ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ὡς ἐνωθεὶς ἅμα τῇ συλλήψει μετὰ τοῦ πανσόφου λόγου μετέσχεν ἀναμφιβόλως εὐθύς ἐξ ἀρχῆς πλήρους σοφίας καὶ χάριτος. Καὶ πρῶτον φέρω μάρτυρα τὸν Μέγαν Βασίλειον οὕτινος οἱ λόγοι κατὰ λέξιν γραφόμενοι, ἄφωνον τὸν Μακράκην θὰ καταστήσωσιν. (ἔρωτᾷ ὁ Μέγας Βασίλειος) Τίνα τρόπον ἐν ἑαυτῷ ἡ θεότης; Ὅρα δογμ. θεολ. σελ. 237. ἀπομακρίνεται ὁ ἴδιος,

ὡς τὸ πῦρ ἐν σιδήρῳ. Μέλας ὁ σίδηρος καὶ ψυχρός, ἀλλ' ὅμως πυρακτωθεὶς τὴν τοῦ πυρὸς μορφὴν ὑποδύεται αὐτὸς λαμπρυνόμενος, οὐχὶ μελαίνων τὸ πῦρ, καὶ αὐτὸς ἐκφλογιζόμενος, οὐ καταψύχων τὴν φλόγα. Οὕτω καὶ ἡ ἀνθρώπινος τοῦ Κυρίου σὰρξ αὐτὴ μετέσχε τῆς θεότητος, οὐ τῇ θεότητι μετέδωκε τῆς οἰκείας ἀσθενείας." "Ὡστε ἡ τοῦ Κυρίου ἔμψυχος σὰρξ, ἐνωθεῖσα τῇ θεότητι, ὡς ὁ σίδηρος τῷ πυρὶ μετέσχε τῆς θεότητος, μετασχοῦσα δὲ τῆς θεότητος, μετέσχε φυσικῶ τῷ λόγῳ καὶ τῶν παρακολουθούντων τῇ θεότητι θείων προσόντων, ὡς καὶ ὁ σίδηρος μετέχει τῶν φυσικῶν ἰδιοτήτων τοῦ πυρὸς, ἐνούμενος μετ' αὐτοῦ. " "Τῇ γὰρ ἐνώσει καὶ τῇ συναφείᾳ ἐν ἔστιν ὁ Θεὸς λόγος καὶ ἡ σὰρξ, (ὡς συνομολογεῖ καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος), οὐ συγχύσεως γενομένης, οὐδὲ ἀφανισμοῦ τῶν Οὐσιῶν, ἀλλ' ἐνώσεως ἀρρήτου τινὸς καὶ ἀφράστου. τόμ β'. σελ. 81. Σύν τούτοις διατρανοῖ τὰ αὐτά, συνωδὰ τοῖς ἀνωτέρω Πατρᾶσι, καὶ ὁ Ἰ. Θεοδώρητος, " "ὅτι ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἐχρίσθη καὶ ταῖς τοῦ Πνεύματος χάρισι καὶ Ἱεροῖς ἀξιώμασιν ὠραίσθη εὐθύς ἐν ἀρχῇ τῆς ἐνανθρωπήσεως." "

Παραλείπων διὰ τὸ σύντομον πολλῶν καὶ ἄλλων Ἁγίων Πατέρων σαφεῖς μαρτυρίας ἀποφινούσας τὸν τε Μακράκη καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, φέρω ὡς ἐπεσφράγισιν τὸν θεολογικώτατον Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνόν, οὐ τὸ κλέος μέγα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, διδάσκοντας οὕτως. " "Ἡ τοῦ Κυρίου, λέγει, σὰρξ ἐνωθεῖσα καθ' ὑπόστασιν ἐνωσιν, καὶ οὐ δυνάμεθα λέγειν ὅτι οὐκ ἦν καὶ ἔστιν αἰὲ ζωοποιός " "Καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς λέγει." " "Ἄμα ἐγένετο ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ θείου λόγου, εὐθύς μετέσχεν ἡ ἔμψυχος σὰρξ τοῦ Σωτῆρος καὶ τῶν θείων προσόντων τῆς τοῦ Λόγου θεότητος διὰ τὴν ἄκραν ἐνωσιν τῶν δύο φύσεων." "Καὶ ἀλλαχοῦ." " "Τῶν οἰκειῶν ἀνχημάτων ἡ θεότης τῷ σώματι δίδωσιν;" " "Ἰκανὰ εἰσι τὰ ῥηθέντα πρὸς στηλίτευσιν τῆς ὡς εἴρηται κακοδοξίας τοῦ σοφοῦ Μακράκη, τὰ ὁποῖα ἐμβρόντητον ποιοῦσιν αὐτόν, πλὴν ὁ τοιοῦτος δυστυχῶς, οὔτε εἰς τὸ ἀληθὲς πείθεται. οὔτε τὴν ὀρθὴν γνώμην τῆς Ἐκκλησίας ἐξετάζει, οὔτε τῶν Πατέρων τὴν ὁμοφωνίαν ἀναγνωρίζει, οὔτε ἄλλο τι πλὴν τῆς αὐτοῦ γνώμης ὑπ' ὄψιν λαμβάνει.

Τίς ποτε Ἀπόστολος ἢ Εὐαγγελιστὴς εἶπεν ὅτι, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦτο ἀτελής μέχρι τοῦ Βαπτίσματος καὶ ἐτελειώθη ἐν τῷ Ἰορδάνῃ; Ποία Σύνοδος ἐδογματίσεν ὅτι ὁ Σωτὴρ ἡμῶν προτοῦ νὰ βαπτισθῇ ἦτο ἐλλιπὴς καὶ τῆς πληρότητος τῶν θείων χαρισμάτων ἐστερημένος; Ποῖος τῆς Ἐκκλησίας Πατὴρ εἶπεν ἢ ἔγραψεν ὅτι ὁ Χριστὸς ἐβαπτίσθη, ἵνα κατασταθῇ τέλειος καὶ πλήρης τοῦ Ἁγίου Πνεύματος; Οὐδεὶς, οὐδέποτε ἄλλὰ μόνος

ὁ πολὺς Μακράκης καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ὄπαδοί, καὶ οἱ τὰ τοῦ Λουθήρου καὶ Καλβίνου φρονούντες. οἵτινε συνωδὰ τῷ Μακρακῆ διαγορεύουσιν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἀτελής πρὸ τοῦ βαπτίσματος, καὶ διὰ τοῦτο ἡμοίρει τῶν χαρισμάτων τοῦ Πνεύματος ἄχρι τῆς ἐν Ἰορδάνῃ βαπτίσεως αὐτοῦ. Τὰ αὐτὰ ἐλοιδόρει καὶ ἡ Αἴρεσις τῶν Ἀνοητῶν, τῶν ὁποίων ἀρχηγός, ὠνομάζετο Θεμέστιός τις Ἱεροδιάκονος Ὅτι δὲ τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, δὲν ἐσήμαινε τὴν ὀλίγον κατ' ὀλίγον πρόοδον τῆς σοφίας τοῦ παιδός, φέρε καταθέσωμεν τὴν τοῦ Ἱεροῦ Θεοφυλάκτου ἀκριβεστάτην σαφήνειαν. Ἐρμηνεύων καὶ οὗτος τὸ τοῦ θείου Λουκᾶ. " " τὸ δὲ παιδίον ἠΰξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι " " λέγει τὰ ἐπόμενα: " " Ἡΰξανε δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς κατὰ τὸ σῶμα, αὐξάνοντος δέ, ἐξεφαίνετο ἡ τοῦ θεοῦ λόγου σοφία· οὐ γὰρ κατὰ προκοπὴν ἐγένετο σοφός, ἀπαγε. Ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ἐμφαίνων τὴν ἔμφυτον σοφίαν, ἀκολούθως τῇ σωματικῇ ἡλικίᾳ, λέγεται προκόπτειν καὶ κραταιοῦσθαι τῷ πνεύματι· εἰ γὰρ ἐν ὄσῳ ἦν βραχὺς (μικρὸς) τὴν ἡλικίαν ἐξέφηνη πᾶσαν σοφίαν, ἔδοξεν ἂν τέρας· νῦν δὲ ἀναλόγως τῇ ἡλικίᾳ οὐ προσλαμβάνων σοφίαν, (τί γὰρ τοῦ ἀπ' ἀρχῆς τελείου γένοιτ' ἂν τελειότερον;) ἀλλὰ τὴν οὔσαν κατὰ βραχὺ παραγυμνῶν. " " "

Ἐκ τῶν διαληφθέντων ἀδιαφιλονεικῆτων γραφικῶν ἀποδείξεων ἀπεδείχθη ποῖον ἐστὶ τὸ ὑγιές καὶ ἀλάνθαστον φρόνημα τῆς Ἐκκλησίας εἰς ὃ συμφωνοῦσιν ἀπαξάπαντες οἱ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν φωστῆρες καὶ Διδάσκαλοι καὶ ποῖον τὸ ἀντίθετον τοῦ Μακράκη φρόνημα.

Ἐὰν ἐγκύψῃ τις εἰς τὰ συγγράμματα τοῦ σοφοῦ Μακράκη καὶ πρὸς στιγμὴν, ὃ μὴ γένοιτο, παραδεχθῆ τὴν γνώμην αὐτοῦ, εἶναι ἀνάγκη πρῶτον, νὰ ἀποκηρύξῃ καὶ ἀναθεματίσῃ, κατὰ τὴν ἀποφῶλιον ἀπόφασιν τῆς κατ' αὐτὸν Συνόδου, τὰ τέσσαρα Πατριαρχεῖα, τὰς Ἱερὰς Συνόδους τῆς τε Ἑλλάδος καὶ Ῥωσσίας, οὐ μὴν δὲ καὶ ὅλον τὸ Χριστιανικὸν πλήρωμα, καὶ δευτέρον νὰ παραδώσῃ τῷ πυρί, ὅλα τὰ πρακτικὰ τῶν Ἁγίων Συνόδων καὶ τὰ Συγγράμματα τῶν Ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, τῶν μὴ συμφωνούντων τῇ κακοδοξίᾳ αὐτοῦ.

Τότε ἅπαντες οἱ Ἅγιοι Πατέρες καὶ Οἰκουμενικαὶ καὶ τοπικαὶ Ἅγιοι Σύνοδοι, καὶ ἀπαξάπαντες οἱ Χριστιανοί, οἱ ἄχρι τῶν Μακρακείων χρόνων, τὸ δισύνθετον τοῦ ἀνθρώπου κηρύττοντες καὶ συνομολογοῦντες, καὶ τὸ Πανάγιον Πνεῦμα ὡς τρίτον συστατικὸν μὴ παραδεχόμενοι, οὐ μὴν δὲ καὶ τὴν ψυχὴν νοερὰν καὶ λογικὴν ἀποκαλοῖντες, καὶ οὐχὶ κτηνώδη καὶ χοιρῆν, καὶ συνελόντι εἰπεῖν ἀποποιοῦμενοι τὰς, ὡς διειλήφαμεν, λοιπὰς κακοδοξίας αὐτοῦ, εἶναι ἀπολωλότες καὶ ἀναθεματισμένοι

κατὰ τὴν Μακράκειον ἀπόφασιν, καὶ μόνον ἢ περὶ τὸν Μακράκην ἀναφανείσα κατὰ τοὺς χρόνους ἡμῶν μικρὰ σπεῖρα εὖρε τὴν ἀλήθειαν, καὶ μόνη αὕτη ἠδυνήθη νὰ ἀνοίξῃ τὸν Παράδεισον, ὃν ἐπὶ τοσοῦτους χρόνους εἶχε κλείσει ”” ἢ δισύνθετος δόξα τῶν Ἁγίων Πατέρων’.

”Ὡ τῆς δεινῆς ἀλαζονίας καὶ ἀκατανομάστου παραφροσύνης, εἰς ἣν ἀφικνοῦνται οἱ ἀλαζόνες καὶ ὑπερήφανοι’.

Οἱ θεοφόροι Πατέρες οἱ διαλάμπαντες ἐν σημείοις καὶ θαύμασι καὶ ἀπελάσαντες ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἅπαντας τοὺς Αἰρεσιάρχας, καὶ διακοσμήσαντας αὐτὴν διὰ τῶν ἀθανάτων αὐτῶν Συγγραμμάτων, καὶ ναοὶ Θεοῦ γεγονότες διὰ τὴν ὑψηλὴν αὐτῶν πολιτείαν καὶ μετριότητα, αὐτοὶ οὗτοι καταδικάζονται ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῶν Μακρακιστῶν ὡς Αἰρετικοὶ καὶ κακόφρονες, ὁ δὲ διδάσκαλος Μακράκης ἀναγορεύεται Ἁγιώτερος αὐτῶν καὶ σοφώτερος’.

Οἱ Ἁγιοὶ Πατέρες καὶ ζῶντες καὶ μετὰ θάνατον οὐκ ἐπαύσαντο θαυματοουργεῖν καὶ εὐεργετεῖν τοὺς πολυειδῶς ὑπὸ διαφόρων νόσων καὶ σατανικῶν ἐνεργειῶν ἐπηρεαζομένους, ἅτινα θαύματα καθ’ ἐκάστην βλέποβεν καὶ ὁμολογοῦμεν. Ἄς ἀποδείξῃ τοῖνυν καὶ ὁ πολὺς τὴν ἀρετὴν Ἀ. Μακράκης ἀπέναντι τῆς διαφημιζομένης Ἀγιότητός του ἐν θαῦμα τοῦλάχιστον εἰς τὸν ἑαυτὸν του καὶ ἀρχεῖ εἰς ἀπόδειξιν.

Περάνας ὄθεν τὴν ἐπὶ τῶν διαληφθεισῶν καινοτομιῶν ἀμερόληπτον πραγματείαν μου, καθῆκον ἤδη Ἱερώτατον ἐθεώρησα, ὧ φίλε ἄριστε κ. Εὐάγγελε, νὰ σοὶ γνωρίσω ποῖα τὰ κυρίως αἷτια ἅτινα παρέσυρον τὸν διδάσκαλον τοῦτον εἰς τὸν τοιοῦτον βυθὸν τῆς Αἰρέσεως.

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἐπόμενον)

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ Ι. Μ. ΑΓ. ΠΑΥΛΟΥ

Ἡ κόπωσις ὕστερα ἀπὸ θαλάσσιο ταξίδι χιλιάδων μιλίων μετεβλήθη εἰς ψυχικὴν ἀπόλαυσιν καὶ εἰς τὴν θέαν ἀκόμη τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐκ τοῦ μακρόθεν. Ὅταν δὲ ἀπεβιβάσθην εἰς αὐτὸ ἠσθάνθην ἔντονον τὸ μεγαλεῖον τοῦ Θεοῦ. Ἀμερικανοὶ Ὀρθόδοξοι, ἔλθετε εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος διὰ νὰ ἴδητε πόσον ὑπερήφανοι πρέπει νὰ εἰσθε πού ἐγεννήθητε τοιοῦτοι.

Νικόλ. Σαββίδης Ἑλληνοαμερικανὸς

“ ΜΕΤΑΞΥ ΟΥΡΑΝΟΥ ΚΑΙ ΓΗΣ,,

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΟΣ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ

ΜΟΝΑΧΟΥ ΘΕΟΚΛΗΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΑΤΟΥ

‘Υπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον ἐξεδόθη βιβλίον τοῦ ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Διονυσίου τοῦ ἐν Ἄθῳ ἀσκουμένου ἐξαιρέτου Μοναχοῦ Θεοκλήτου ἐν τῷ ὁποίῳ τεθησαύρισαι ἡ Ἀγιορειτικὴ μυσταγωγικὴ αἴγλη, ὑπὸ νέου ἐναρέτου, σοφοῦ καὶ ἐν ἐπιγνώσει νοοῦντος τὸ πλήρες περιεχόμενον τῆς μυστικῆς θεωρίας τῶν μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς διαβιούντων Ἀγιορειτῶν Πατέρων.

Τὸ βιβλίον τοῦτο, ἐξ ἑκατὸν τεσσαράκοντα σελίδων ἀποτελούμενον καὶ ἐπὶ ἐκλεκτοῦ χάρτου ἐκδεδομένον καὶ περικουρούμενον ἀπὸ πολλὰς Βυζαντινὰς καὶ ἐκτὸς κειμένου εἰκόνας τῶν μεγάλων μορφῶν τοῦ Μοναχισμοῦ καὶ τοῦ ἐνσάρκου ἀγγέλου τῆς Π. Δ. Ἡλιοῦ τοῦ Θεοβίτου, καθὼς καὶ ἄλλας φιλοτεχνηθείσας ἀπὸ τὸν διαπρεπῆ Ἀγιογράφον κ. Ῥάλλην Κοφίδην καὶ τὴν ὑπέροχον εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Βυζαντινὴν τέχνην τοῦ διαπρεποῦς Βυζαντινοῦ Ἀγιογράφου Φ. Κόντογλου, ἀποτελεῖ ἴσως τὸ πρῶτον Ἀγιορειτικὸν ἔργον γραφὴν ἀπὸ Ἀγιορείτην Μοναχὸν κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν, γνώστην ὄλων τῶν φιλοσοφικῶν ῥοπῶν τῶν κατὰ κόσμον, ἃς παριδὼν ἀφωσιώθη ὡς στοχαστὴς τῆς ἐρήμου εἰς τὴν ἀληθῆ γνῶσιν τῆς -σοφίας τῆς ἐν μυστηρίῳ ἀποκεκρυμμένης-. Καὶ ὄντως εἰς τὸν μύσαντα τὰς αἰσθήσεις καὶ ἔξω σαρκὸς καὶ κόσμου γενόμενον καὶ τῷ φωτὶ τῷ αἰετῷ καταλαμπόμενον- δύναται νὰ νοηθῆ ἡ ζωὴ αὕτη, ἡ χάριν μεγαλυτέρας τελειώσεως κατ’ ἀρετῆν. Ὅτι δὲ διὰ τὸν ὑπόλοιπον κόσμον ἀποτελεῖ τὸν σκοπὸν ἐν μέσῳ ματαίας ἐν πολλοῖς πολυπραγμοσύνης ἐπιζητήσις τῆς εὐτυχίας ἐν τρυφῇ καὶ χαρᾷ, ἐν ἀκολάστῳ τέρψει καὶ ἐν τελείῳ ἀφανισμῷ τοῦ ἀνωτέρου ἀνθρωπισμοῦ, διὰ τῶν ὑπὸ τῶν κατωτέρων ἐνστικτικῶν ἐλαυνομένων ὑλιστικῶν βλέψεων· διὰ τὸν ἀληθῆ Μοναχὸν ἀποτελεῖ ἡ ἐν θεωρίᾳ καὶ πράξει ἔνωσις μετὰ τοῦ Θεοῦ. Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο παρέχεται πλήρης διαφώτισις.

Ἡ τραγικὴ ὁδὸς τοῦ ἀνθρωπίνου αὐτοῦ μεγαλείου εἰς τὴν σκληρὰν πάλιν ὄρωσ ἀποστῆ τις τῶν ἐφημέρων εἰς τὴν σύγχρονον ὑλόφρον κοινωνίαν, ἀποτελεῖ φαινόμενον οὐχὶ σύνηδες. Εἰς τὸ ὀρητικὸν ῥεῦμα τὸ ὀδηγοῦν τὴν θέλησιν τῶν πολλῶν, διὰ νὰ ἀντισταθῆ καὶ νὰ βαδίσῃ ἀντιθέτως εἶναι δύσκολον, ὄχι ὅμως καὶ ἀκατόρθωτον.-

Ἡ μόνωσις ὅμως καὶ ἡ φυγὴ ἀπὸ τὸν κόσμον, οὐχὶ ἀπὸ μισανθρωπίαν καὶ δειλίαν ἄλλ’ ἐξ ὑπερτάτης αὐτοθυσίας πρὸς ἠθικὴν τελείωσιν, διὰ τῆς συνεχοῦς προσευχῆς καὶ ἀπασχολήσεως τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας καὶ τῆς ἐπιστρατεύσεως πασῶν τῶν σωματικῶν δυνάμεων, τῶν πνευματικῶν καὶ ψυχικῶν πρὸς ὄδους εἰς τὴν ἀληθῆ ὁδὸν ποῦ ὀδηγεῖ πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ζωὴν ἀποτελεῖ ἀθλον, οὔτινος τὴν ἐπίτευξιν μόνον οἱ ἀγωνιζόμενοι ἐν τῷ σταδίῳ τῆς ζωῆς δύναται νὰ κατακτήσωσιν. Οἱ ράθυμοι καὶ οἱ ἐκ ταπεινῶν ὑπολογισμοῦ ἰδιότητες, οἱ δειλοὶ ἀπὸ τὸν φόβον τῶν εὐθυνῶν αὐτῆς τῆς ζωῆς, οἱ ἐν τρυφῇ καὶ ἀργοσχόλῳ βίῳ καταμολύνοντες τὸν Ἱερὸν χώρον ἐν ᾧ =καθαρὰ προσευχῇ, καρδίᾳ θερμῇ, Ἀγία ἐνέργεια, καρδιακὰ δάκρυα, λογισμῶν

ειρήνη, Νόος κάθαρσις, μυστηρίων θεωρία, ξένη ἔλλαμψις, καρδίας φωτισμός, τελειότης = εὐρεθέντες μοιραίως, ἀποτελοῦν παραποίησιν τῆς ἀληθείας ἐὰν ὑπάρχωσιν.

Εἰς τὰς δύο καὶ ἡμίσειαν χιλιάδας τῶν Ἀγιορειτῶν Πατέρων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὴν ὑπάρχωσι καὶ τινες οἱ ὅποιοι εὐρίσκονται ἔξω τῶν Ἀγιορειτικῶν παραδόσεων καὶ δι' ὧν, ὡς ἐξ οἰκείων βελῶν, βάλλεται ὁ Ἱερὸς καὶ Ἅγιος τόπος. Τοῦτο ὁμως ἴσως νὰ ἀποτελῇ τὸν ἀνθρώπινον κανόνα τῆς ἰδίας μοίρας τῶν ἀπὸ αἰῶνων ὑπαρχουσῶν ἀνθρωπίνων ἀδυναμιῶν. Τὸ ἰδανικὸν θὰ ἦτο ἀπὸ τοῦ πλουσιωτέρου Ἰδιορρυθμοῦ Μοναστηρίου, τῶν πλουσίων καὶ ἀνεξαρτήτων κελλιῶν ἐγγὺς καὶ μακρὰν τῶν Καρυῶν-μέχρι τῶν φοβερῶν ἀπορρώγων πετρῶν ἐνθα φρικαλέως βιοῦσιν ἡσυχασταὶ καὶ ἀναχωρηταί, νὰ ὑπῆρχεν ἡ αὐτὴ ζωὴ ἢ πτερουμένη τῷ Θεῷ ἔρωτι. Δὲν εἶναι ὁμως τοῦτο ἀνθρωπίνως δυνατόν, ἀφοῦ τοῦτο καὶ μεταξὺ τῶν ὀλίγων μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ τῆς μίας δωδεκάδος ὁ εἰς ἀπώλετο.

Ὅστις περιέργως θελχθεὶς ἀπὸ τὰς φυσικὰς καλλονὰς τὰς ἀπαραιμίλλους, τὴν Ἰδιορρυθμὸν ζωὴν τῆς Μοναχικῆς Πολιτείας καὶ πλανηθῆ ἔως ἐκεῖ ζητῶν ἀνυπομόνως κτίρια Μεσαιωνικά, Βυζαντινὰ κειμήλια, κώδικας, βιβλία σπάνια καὶ παρὰδδοσιν Βυζαντινὴν ἀντιπαρερχόμενος τὰ σπουδαῖα, μακρὰν τῶν ὁδῶν τῶν μεγάλων Μονῶν μετὰ τῶν πλουσίων ἐπιδαψιλεύσεων ἐν τοῖς ξενώσιν αὐτῶν, θὰ σχηματίσῃ τὴν ιδέαν ὅτι οἱ Ἀγιορεῖται ἐν τῇ πατροπαραδότῳ φιλοξενίᾳ μεθ' ἧς περιποιοῦνται αὐτόν, θὰ διάγωσι κατὰ πάντα οὕτως. Πέραν τῶν αὐτῶν ὑπάρχουσιν αἱ Μοναχικαὶ φάλαγγες τῶν ἀναχωρητῶν τῶν ἡσυχῶς ἀπὸ κάθε κοσμικῆν ζάλην διαγόντων ἐν Κοινοβίοις, Κελλίοις, ἐρημητηρίοις, ὡς ἀληθεῖς ἀθληταί, οἵτινες σκληρῶς ἀγωνιζόμενοι, καὶ τὰς κεραίας τῆς ψυχῆς ἔχοντες ἐστραμμένους πρὸς τὸν Οὐρανόν, ἀνέρχονται τὰς βαθμίδας τῆς τελειότητος φωτιζόμενοι καθαιρούντες ἑαυτοὺς ἀπὸ πᾶσαν κακίαν, ἁγιαζόμενοι καὶ ἐνούμενοι αἰωνίως μετὰ τὸν Οὐράνιον Πατέρα.

Ἐκεῖ ζήσας ἐπὶ τριετίαν σχεδόν, ὅτε διηκόνουν ἐν τῇ περιτύτῳ Ἰ. Ἀθωνιάδι Σχολῇ, διεσκελίζον τὰ ἐρημητήρια καὶ τὰ ἀσκητήρια μέχρις αὐτῆς τῆς κορυφῆς, θλιβόμενος καὶ κακουχούμενος, ἀπορῶν καὶ θαυμάζων διότι ἂν καὶ ἀναξίως διαταράσσων καὶ ἐγγίζων τὰ Ἱερὰ αὐτὰ σεμνεῖα, ὁμως διαπιστώνων μίαν ἀλήθειαν, ὅτι τὸ Μοναχικὸν ἰδεῶδες αἰωνίως θὰ ζῆ καὶ θὰ ἀποτελῇ τὴν ἰδεωδεστέρον ἐκφανσιν ἀνθρωπίνης προσπαθείας, δι' οὗ τόνον ὁ κόσμος ἰδίως ὁμως οἱ μέλλοντες νὰ ἱερωθῶσιν ἐξ αὐτοῦ θὰ ἔδει νὰ ἀρῶνται τὴν μεγαλυτέραν δύναμιν διὰ νὰ ὀδηγήσωσι τὸ πολυκύμαντον σκάφος τῆς Ἐκκλησίας. Μήπως τὸ ἴδιον δὲν ἔκαμναν καὶ οἱ Μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας; κατὰ τί ὑπέρτεροι εἶναι σήμερον οἱ διάδοχοι τούτων, εἰς οὓς εἶναι ἄγνωστα τὰ προπύργια ταῦτα τῆς Ὁρθοδοξίας!

Καὶ ὁ ἀγαπητὸς καὶ σεβαστὸς Πατὴρ Θεόκλητος, μυσταγωγὸς τῆς Μοναχικῆς ἀσκήσεως καὶ τῶν ἐκ ταύτης πνευματικῶν θελγητρῶν, ἐν τῷ πνευματικῷ διαλόγῳ τοῦ περιτύτου ἔργου του, ἐπέτυχε πλήρως νὰ ἀπεικονίσῃ ἐν ἀδροτάταις γραμμαῖς τὸ πλήρες νόημα τοῦ Ἀγιορειτικοῦ Μοναχισμοῦ.

Τὸ γνωστὸν ὕφος καὶ ἦθος τῶν νοημάτων του πτερούμενον κατ' ἄμφω καὶ ἀπὸ τὴν λιπαρὰν τῆς θύραθεν σοφίας μελέτην, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν βαθεῖαν καὶ ἀκένωτον πηγὴν τῶν Ἱερῶν Γραφῶν, ἃς ἐπιχωρῶς παραθέτει ἀνὰ πᾶν βῆμα τοῦ ἔργου του, ἐφ' ὅσον ἐν ταῖς ἀπλοῖς αἰσθητικαῖς ἀληθείαις αὐτῶν ἐγκύπτει νυχθημερὸν καὶ ἐνασμενίζεται θέλγῳ καὶ ἡλεκτριζοῦν δι' αὐτῶν τὸν ἀναγνώστην. Ἐπὶ πλέον δὲ ἡ

Πατερική άνθολογία ή βαθυστοχάστως άναλύσασα τὸ βαθύτερον νόημα τῶν Ἄγιογραφικῶν Θείων ἀληθειῶν καὶ τὴν Ἱερὰν παράδοσιν διαφυλάττουσάσων καὶ ἀσινῇ ἀνακαλεῖται μετ' εὐλαβείας, ἰδίως δὲ ἡ τῶν νηπτικῶν ἧτις περισσότερον ἐφέλκυει τὸν ἀσκητὴν συγγραφέα καὶ δι' ὧν καλλύνεται πλουσίως τὸ παρὸν ἔργον.

Τὸ ὑπὸ κρίσιν βιβλίον ἀναλύων καὶ ἀνασύρων ἀπὸ τὰ βάθη τῶν ἐσωτέρων κόσμων τὰς ἀντιλήψεις τῶν διαφόρων τῆς κοινωνίας ἐκπροσώπων καὶ τῶν ῥοπῶν αὐτῆς ἀπὸ περιοπῆς, ἐλευθέρως καὶ ἀβιάστως, ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ διαλογικῇ καὶ ἐξῶχῳ διαλεκτικῇ πορείᾳ τοῦ θέματος, ἐπιτυχῶς διαφωτίζει πάντα ἐφιέμενον νὰ γνωρίσῃ τὸν σύγχρονον Ἄγιορευισμόν. Οὐδεὶς δὲ δύναται νὰ χειραγωγῆσθαι τὸν ἀμύητον, πρὸς τὸ ἱερώτατον παλλάδιον τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς ἀσκήσεως καὶ τὸν ἐκ τοῦ κόσμου ὁδοιποροῦντα πρὸς τὸν εὐδιον λιμένα τῆς γαλήνης τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ψυχικῆς εἰρήνης, ἧτις ἐντυγχάνεται ἐκεῖ στεναγμοῖς ἀλαλήτοις = ἀπὸ τὸν Σεβαστὸν Πατέρα Θεόκλητον, ζῶντα ἤδη ἐκεῖ καὶ διαβιοῦντα μεταξὺ τῶν ἡρώων τοῦ ἔργου του.

Διὸ καὶ πιστεύω, ὅτι τοῦτο θὰ ἀποβῆ λίαν χρήσιμον καὶ ψυχοφελές, οὐχὶ τοῖς Ἄγιορευταῖς Πατράσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐν μέσῳ κριμάτων κυματουμένοις.

Ὁ Πατὴρ Θεόκλητος ἀνάστημα τοῦ ἀσκητικοῦ καὶ σοφοῦ καθηγουμένου πατρὸς Γαβριήλ, παρ' οὗ πατρικῶς ἔλαβε τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν παρόρμησιν τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἦν ἐν προοιμίῳ διαβλέπομεν, ἀποτελεῖ τὴν χρηστὴν ἐλπίδα τῶν Ἄγιορευτῶν καὶ ὄλων ἐκεῖνων ποῦ προσβλέπουν πρὸς τὸ Ἅγιον Ὅρος ὡς τὸ ἰσχυρότατον προπύργιον τῆς Ὁρθοδοξίας.

Τὸ βιβλίον του τοῦτο, δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ἐν ἐπιλόγῳ, ἀποτελεῖ τὴν ἀπαρχὴν βαθυστοχάστων ἡσυχαστικῶν καὶ μυστικιστικῶν μελετῶν, δι' ὧν θὰ ἐπανέλθῃ πάλιν ἡ ἐποχὴ τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως καὶ ἀνθίσσεως ἐν Ἅγίῳ Ὅρει τῶν πάλοι ποτὲ ἀκμασάντων κατὰ καιροὺς πνευματικῶν ἀνδρῶν, οἵτινες εἶναι ἱκανοὶ νὰ μετεωρίζωνται μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς. Καὶ ὁ λίαν κροσφυῆς οὗτος τίτλος τοῦ μετὰ χειρὸς ἔργου, μετεωρίζει τὸν προσεκτικὸν ἀναγνώστην ἀπὸ τὰ γῆινα πρὸς τὰ οὐράνια.

Ἐχομεν δι' ἐλπίδος, ὅτι ὁ σφριγῶν τῷ σώματι καὶ τῷ πνεύματι σύγχρονος νηπτικὸς θὰ συνεχίσῃ τὴν τοιοῦτου εἶδους πνευματικὴν παραγωγὴν, ὥστε τὰ μόλις ἐπιζῶντα περιλάμπρα κέντρα τῆς Ὁρθοδοξίας τῶν ὑπαρχόντων Πατριαρχείων καὶ τῶν ἄλλων αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἐνθα περιζωννύονται ἀσφυκτικῶς ὑπὸ τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας τῶν ἄλλοεθνῶν καὶ φθείρονται ὑπὸ τῆς κενῆς ἀπάτης τοῦ κόσμου τοῦτου, θὰ συγκλίνωσι μετ' εὐλαβείας πρὸς τὸ ἀπόρθητον τοῦτο τεῖχος τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ θὰ δημιουργήσωσιν ἐκεῖ ἕνα γενικὸν κέντρον ἐκπαιδευσεως μαχητῶν καὶ μυσταγωγῶν τῆς ἀγάπης, ἱκανὸν δι' ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν Ἱεραποστολὴν μὲ φάλαγγα συγχρόνων ἐμπνευσμένων, μορφωμένων μὲ τὰς συγχρόνους ἀπαιτήσεις τῆς κοινωνίας καὶ αὐστηροὺς κληρικοὺς ἀσκητὰς ἱερωμένους εἰς τὰ ἦθη καὶ τὸν χαρακτῆρα ὅπως οἱ Μ. Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας.

Οὗτοι δὲ ἀνεδείχθησαν οἱοὶ ἀνεδείχθησαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντος, διότι, πρὸς ὥραν-καταλιπόντες πόλεις, ἀγοράς, θέατρα, σοφιστῶν τύφον, ἀρχόντων ἀπονοίας, δικαστῶν μετακλήσεις, ῥητόρων φρεσὶν, κλεπτῶν ἐπιβουλὰς, ἐμπόρων ἀπλησίαν, καπήλων ὄρκους,

πλουσιών ἔπαρσιν, δόξαν τὴν ἀπανθοῦσαν, καὶ ἄλλα τε ὅσα τὸ τῆς διανοίας καθαρὸν ἐπιθολοῦντα, τῷ καθαρωτάτῳ φωτὶ οὐκ ἐπιτρέπει τὴν εἴσοδον.

Αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι δὲν ἐδημιούργησαν τὸ Ἱεροπρεπὲς ἐκεῖνο Μοναχικὸν Τάγμα τῶν ἐπιλέκτων, οἵτινες θὰ μετεωρίζονται μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς διὰ τὰ πτερώνουσι τὰς ψυχὰς καὶ τὰ ὀδηγῶσιν αὐτὰς ἀπὸ τὸν κόσμον τῆς ἁμαρτίας πρὸς τὸν Θεόν, εἰς ὃ περιεκλείεται τὸ ὅλον νόημα τοῦ τῆς Ἱερωσύνης ὑπουργήματος. Ὑπάρχει ἄλλο κέντρον μοναδικὸν εἰς τὸν κόσμον ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος διὰ τὴν δημιουργίαν πνευματικῶν ἡγετῶν διαπνεομένων ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς αὐτοθυσίας καὶ τῆς ἐπιτελέσεως τῆς Ἁγιωσύνης ἐν φόβῳ Θεοῦ, ἀπὸ τὴν ἥσυχον γαλήνιον καὶ μοναδικὴν εἰς πνευματικούς ἀγῶνας ἔπαλξιν τῆς Ὁρθοδοξίας; Ἡ τύρβη τοῦ κόσμου καὶ ὁ συρφετὸς τῶν παντοίων ζῴων τοῦ κόσμου δὲν ἀφίνουσιν ἀπερίσπαστον τὸν ἀγωνιστὴν τῆς ζωῆς διὰ τὰ ὄπλισθῆ ἀπὸ τὸ ἰσχυρὸν ὀπλοστάσιόν τῆς πνευματικῆς ἀνωτερότητος.

Τὰ πάσης φύσεως Σχολεῖα ἐν αὐστηρᾷ ἀσκήσει καὶ ἐπιτηρῆσει μακρὰν τοῦ κόσμου δημιουργοῦσι τὰ ἡγετικά στελέχη εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς δημοσίας ζωῆς. Μόνον ἡ Ἐκκλησία ἔχουσα τὸν θησαυρὸν τοῦτον, δὲν τὸν ἐκμεταλλεῖται ἀλλὰ κεχωρισμένη μὲ τὸ σύνολον τῶν κατὰ μέρος Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν καὶ ὑψηλῷ ὀνόματι ἐπικοινωνοῦσα, οὐσιαστικῶς δὲ ἐγείρουσα τεῖχη καὶ μεταξὺ τῶν σχέσεων δύο μητροπόλεων, ἐν αἷς οὐδὲ κἄν ἐπίσκεψις ἐπιτρέπεται δίχα γνώμης τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου μεταξὺ τῶν κληρικῶν, ἐλευθέρων καὶ τούτων Ἑλλήνων Πολιτῶν ὡσὰν νὰ εἶναι ἡ περιοχὴ ἐνὸς Μητροπολίτου ἐχθρικὸν ἔδαφος διὰ κληρικὸν ἐπισκοπῆς ἄλλης. Ἐνῶ εἶναι ἀναντίρρητον ὅτι ἡ δόξα καὶ ἡ ἐπιβολὴ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας ὀφείλεται εἰς τὰ Μοναχικά της Τάγματα, τὰ ὁποῖα διατηροῦσι τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν πειθαρχίαν τὴν ἐκ τῶν Μοναχικῶν κανόνων τοῦ Μ. Βασιλείου διατυπωμένην μὲ παραλλαγὰς τινάς.

Ἴδου λοιπὸν ὅτι τὸ παρὸν βιβλίον προερχόμενον ἀπὸ τὴν πνευματικὴν αὐραν τῆς ἐρήμου παρέχει τὴν ἑλπίδα ἐπανόδου τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ αὐστηρὸν πνεῦμα τῶν πρώτων χρόνων, ὅπου ἦντιον οἱ Ποιμένες ἀπὸ τὰ διαυγῆ νάματα τῆς πίστεως καὶ ἦσαν ἱκανοὶ νὰ νομοθετοῦν καὶ νὰ δημιουργοῦν ἀπὸ τὴν αὐστηρὰν καὶ ἁγίαν ζωὴν τῶν τὸ ρεῦμα ἐκεῖνο τῶν ἱκανῶν μαχητῶν.

Τὸ παράδειγμα ἀφ' ἐνὸς καὶ οἱ πνευματικοὶ καρποὶ θὰ θέλωσιν καὶ θὰ δροσίωσιν τὴν ἐν λιμῷ καὶ ἀύχμῳ εὕρισκομένην κοινωνίαν, ὥστε καὶ πάλιν ἐκ τοῦ Μοναχικοῦ Ἰδεώδους νὰ προέλθωσιν οἱ ἰδανικοὶ τύποι τῶν μελλόντων τῆς κοινωνίας ταγῶν.

Ν. Ε. ΚΑΡΑΠΑΣ

Καθηγητὴς τοῦ Γυμνασίου Κύμης

Ἐτοιμάζου ν' ἀντισταθῆς ἀνδρείως εἰς τοὺς πειρασμούς, οἵτινες πολεμοῦν τὰς ἀρετὰς καὶ τότε δύνασαι ν' ἀρχίσῃς τῆς ἐργασίας αὐτῶν. Ἐάν δὲν προετοιμασθῆς εἰς ἀπόκρουσιν τῶν πειρασμῶν, τότε ἄπεχε ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν ἀρετῶν.

Ὁσίου Ἰσαὰκ

ΕΥΧΑΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ πρὸς τὴν Θεοτόκον

Με ἐλαφρὰν παράφρασιν

Παρθένε Δέσποινα Θεοτόκε ἡ κατὰ σάρκα γεννήσασα τὸν Θεὸν Λόγον, γνωρίζω ὅτι δὲν εἶναι εὐπρεπές, οὐδὲ ἄξιον εἰς ἐμὲ τὸν πανάσωτον, τὸν ἔχοντα μεμολυσμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ χεῖλη ἀκάθαρτα, νὰ ἴδω τὴν εἰκόνα Σοῦ τῆς Ἁγνῆς, τῆς Ἀειπαρθένου, τῆς ἐχούσης τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν καθαρὰ καὶ ἀμόλυντα, ἀλλ' ἀπεναντίας πρέπει νὰ μισηθῶ ὁ ἄσωτος καὶ νὰ ἐπιτιμηθῶ ὑπὸ τῆς ὑμετέρας καθαρότητος. Πλὴν ἐπειδὴ ὁ Θεὸς τὸν ὁποῖον ἐγέννησες, ἔγινεν ἄνθρωπος ὅπως καλέσῃ τοὺς ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν, λαμβάνω καὶ ἐγὼ τὸ θάρρος καὶ προσέρχομαι πρὸς Σέ, παρακαλῶν μετὰ δακρῶων.

Πρόσδεξαι τὴν παράκλησίν μου διὰ τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν πολλῶν καὶ χαλεπῶν πταισμάτων μου καὶ παρακάλεσον τὸν Μονογενῆ Σου Υἱὸν καὶ Θεὸν ὅπως ἐλεήσῃ τὴν ἀθλίαν καὶ ταλαίπωρον ψυχὴν μου, διότι διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀνομιῶν μου ἐμποδίζομαι νὰ στρέψω τὸ βλέμμα μου πρὸς Αὐτὸν καὶ νὰ ζητήσω συγχώρησιν καὶ διὰ αὐτὸ σὲ προβάλλω μεσίτριαν.

Ἀπολαύσας πολλῶν καὶ μεγάλων δωρεῶν παρὰ τοῦ δημιουργήσαντός με Θεοῦ. ἐφάνην ἄθλιος καὶ ἀχάριστος ὁμοιωθεὶς μὲ τὰ ἀνόητα κτήνη· πτωχεύσας εἰς τὰς ἀρετάς, πλουτήσας εἰς τὰ πάθη, βεβαρυμένος μὲ ἐντροπήν, ἐστερημένος θείας παρηγοίας, κατακεκριμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, θρηνούμενος ὑπὸ τῶν ἀγγέλων, χλευαζόμενος ὑπὸ τοῦ δαίμονος καὶ μισούμενος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἐλεγχόμενος ὑπὸ τῆς συνειδήσεως, ἐντροπόμενος διὰ τὰ πονηρὰ μου ἔργα, νεκρὸς ὑπάρχων πρὸ τοῦ θανάτου καὶ πρὸ τῆς κρίσεως αὐτοκατάκριτος καὶ πρὸ τῆς ἀτελεσιτέτου κολάσεως τυγχάνων αὐτοτιμώρητος ὑπὸ τῆς ἀπογνώσεως. Διὰ τοῦτο καταφεύγω εἰς τὴν ἰδικὴν Σου καὶ μόνην βοήθειαν, Δέσποινα Θεοτόκε, ὁ μυρίων ταλάντων ὀφειλέτης, ὁ ἀσώτως τὴν πατρικὴν οὐσίαν δαπανήσας, ὁ παρανομήσας ὑπὲρ τὸν Μανασσῆν, ὁ γενόμενος ἀσπλαχνος ὑπὲρ τὸν πλούσιον, ὁ λαίμαργος δοῦλος, τὸ δοχεῖον τῶν πονηρῶν λογισμῶν, ὁ θησαυροφύλαξ τῶν αἰσυχῶν καὶ ρυπαρῶν λόγων καὶ ὁ ξένος πάσης ἀγαθῆς ἐργασίας.

Ἐλέησόν με τὴν ταπεινώσιν καὶ συμπάθησόν μου τὴν ἀσθένειαν. Μεγάλην ἔχεις τὴν παρηγοίαν πρὸς τὸν ἐκ Σοῦ τεχθέντα καὶ οὐδεὶς δύναται ὡς Σὺ, Μητὲρ τοῦ Θεοῦ, Δι' ὅλα ἔχεις τὴν ἰσχὴν ὡς ὑπερέχουσα πάντων τῶν κτισμάτων καὶ δὲν εἶναι ἀδύνατον εἰς Σέ οὐδέν, ἐὰν θελήσῃς. Μὴ λοιπὸν παραβλέψῃς τὰ δάκρυά μου, μὴ ἀηδιάσῃς τὸν στεναγμόν μου, μὴ ἀποστραφῆς τὸν πόνον τῆς καρδίας μου, μὴ ἐντροπιᾶσῃς τὴν πρὸς Σέ προσδοκίαν μου, ἀλλὰ διὰ τῶν μητρικῶν Σου δεήσεων βίασον

τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ ἀγαθοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ καὶ ἀξιώσόν με τὸν ταλαίπωρον καὶ ἀνάξιον δούλον Σου ν' ἀπολαύσω τὸ πρῶτον καὶ ἀρχαῖον κάλλος καὶ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν παθῶν, διὰ νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας καὶ νὰ γίνω ὑπηρετῆς τῆς δικαιοσύνης, νὰ ἐκδυθῶ τὸν μiasμόν τῆς σαρκικῆς ἡδονῆς καὶ νὰ ἐνδυθῶ τὸν ἀγιασμόν τῆς φυχικῆς καθαρότητος, νὰ νεκρωθῶ διὰ τὸν κόσμον καὶ νὰ ζήσω ἐν τῇ ἀρετῇ.

Ὅδοιποροῦντα με συνόδευσον, πλέοντα ἐν θαλάσῃ σύμπλευσον, ἀγρυπνοῦντα με ἐνίσχυσον, θλιβόμενον παρηγόρησον ὀλιγοψυχοῦντα παρακάλεσον, ἀσθενοῦντα δώρησόν μου τὴν ἴασιν, ἀδικούμενον ρῆσαι με συκοφαντούμενον ἀδώσων, εἰς θάνατον κινδυνεύοντα προφθάσασα λύτρωσόν με, εἰς τοὺς ἀοράτους ἐχθροὺς δεῖξον με καθ' ἐκάστην φοβερὸν.

Ναὶ υπεράγαθε Δέσποινα Θεοτόκε, ἡ μετὰ Θεὸν ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς, ἐπάκουσον τῶν οἰκτρῶν δεήσεων καὶ μὴ με ἐντροπιάσης ἀπὸ τῆς προσδοκίας μου. Τὸν βρασμὸν τῆς σαρκὸς κατάπαυσον, τὴν ἐν τῇ ψυχῇ μου ἀγριωτάτην ταραχὴν κατεύνασον, τὸν λιχρὸν θυμὸν καταπραΰνον, τὸν τύφον καὶ τὴν ἀλαζονίαν τῆς ματαιίας οἰήσεως ἐκ τοῦ νοός μου ἀφάνισον, τὰς νυκτερινὰς φαντασίας τῶν πονηρῶν πνευμάτων καὶ τὰς καθημερινὰς ἀκαθαρτοὺς προσβολὰς ἀπομάκρυνον τῆς καρδίας μου. Παίδευσόν μου τὴν γλῶσσαν ἵνα ὁμιλῇ τὰ συμφέροντα, δίδαξον τοὺς ὀφθαλμοὺς μου νὰ βλέπουν ὀρθῶς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, ἐνίσχυσον τοὺς πόδας μου ἵνα βαδίζουσιν τὴν μακαρίαν ὁδὸν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, τὰς χεῖράς μου ἀγιάσων ἵνα ἀξίως αἶρω αὐτὰς πρὸς τὸν ὕψιστον, καθάρισόν μου τὸ στόμα ἵνα μετὰ παρησιας ἐπικαλεῖται τὸν Πανάγιον Πατέρα καὶ Θεόν. Ἄνοιξόν μου τὰ ὦτα, ἵνα ἀκούω αἰσθητῶς καὶ νοητῶς τὰ ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον γλυκύτερα λόγια τῶν Ἁγίων Γραφῶν καὶ βιώ ταῦτα ἐνίσχυόμενος ὑπὸ Σοῦ.

Λός μοι καιρὸν μετανοίας, λογισμοῦ ἐπιστροφῆς, ἐλευθέρωσόν με ἐξ αἰφνιδίου θανάτου καὶ ἀπάλλαξόν με κατακεκριμένον ὑπὸ τῆς συνειδήσεως. Καὶ τελευταῖον ἐλθέ κοντά μου κατὰ τὸν χωρισμὸν τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ ἀθλίου μου σώματος, ἵνα ἐλαφρύνῃς τὴν ἀφόρητον αὐτὴν βίαν, ἀνακουφίσῃς τὸν ἀνέκφραστον πόνον, παρηγορήσῃς τὴν ἀπαραμύθητον στενωχωρίαν. Τῆς σκοτεινῆς μορφῆς τῶν δαιμόνων λυτρώσῃς, παραμερίζουσα τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους καὶ σχίζουσα τὰ χειρόγραφα τῶν πολλῶν μου ἁμαρτιῶν. Καὶ ἵνα με οἰκειώσῃς μετὰ τὸν Θεὸν καὶ με καταξιώσῃς τῆς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ στάσεως ἐν τῷ φοβερῷ κοιτηρίῳ καὶ νὰ με κάμῃς κληρονόμον τῶν αἰώνιων καὶ ἀδιαφθόρων ἀγαθῶν.

Ταύτην τὴν ἐξομολόγησιν Σοῦ κάμνω Δέσποινά μου Θεοτόκε, τὸ φῶς τῶν ἐσκοτισμένων μου ὀφθαλμῶν καὶ παραμυθία τῆς ζωῆς μου, ἡ μετὰ Θεὸν ἐλπίς καὶ προστασία μου, τὴν ὅποιαν δεῖξου εὐμένως καὶ καθάρισόν με ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος καὶ ἀξιώσόν με εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν ἀκατακρίτως νὰ μετέχω τοῦ Παναγίου καὶ ἀχράντου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Υἱοῦ Σου καὶ Θεοῦ. Εἰς δὲ τὴν μέλλουσαν, τὴν γλυκυτότην οὐράνιον τροφήν τοῦ Παραδείσου ἔνθα εἶναι ἡ κατοικία πάντων τῶν εὐφρανομένων. Τούτων δὲ τῶν ἀγαθῶν τυχὼν ὁ ἄθλιος, δοξάζω εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομα τοῦ Υἱοῦ Σου καὶ Θεοῦ τοῦ δεχομένου πάντας τοὺς μετανοοῦντας ἐξ ὅλης ψυχῆς διὰ Σε τὴν γενομένην μεσίτριαν καὶ ἐγγυήτριαν πάντων τῶν ἁμαρτιῶν, διότι δ.ὰ Σοῦ Πανύμνητε καὶ Ὑπεράγαθε Δέσποινα περισώζεται ὁλόκληρος ἡ ἀνθρωπίνη φύσις αἰνοῦσα καὶ εὐλογοῦσα Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὴν Παναγίαν Τριῆδα.

Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ

«Δίδου σοφῶ ἀφορμὴν καὶ σοφώτερος ἔσται». (Παρ. Δ. 9)

Τὸ καύχημα τῶν Ἀντιοχέων.

Κατὰ τὴν μεγάλην στάσιν τῆς Ἀντιοχείας τοῦ 386 μ. χ. οἱ εἰς τὰ περίξ τῆς Ἀντιοχείας ὄρη κατοικοῦντες Μοναχοί, «καταλιπόντες αὐτῶν τὰς σκηνὰς καὶ τὰ σπήλαια, πάντοθεν συνέρρευσαν, καθάπερ ἐξ οὐρανοῦ ἄγγελοι παραγενόμενοι» ἤλθον αὐτόκλητοι εἰς τὴν ἐν ἀγωνίᾳ εὐρισκομένην μεγάλην ταύτην πόλιν καὶ διὰ τοῦ κύρους αὐτῶν συνετέλεσαν εἰς τὴν εἰρήνευσιν αὐτῆς καὶ τὴν αἰσίαν λῆξιν τῆς στάσεως.

Διὰ τὴν πράξιν ταύτην τῶν μοναχῶν καυχόμενος ὁ Ἅγιος Χρυσόστομος λέγει: «τοιοῦτοι τὴν Ἀντιοχέων πόλιν οἰκοῦσι Μοναχοί ὡς ἀποστολικὴν ἐπιδειξάμενοι παρησίαν». (Migne 49.175).

Τὸ καύχημα λοιπὸν τῶν Ἀντιοχέων ἦσαν οἱ Μοναχοί. Ποῖον ὅμως εἶναι τὸ καύχημα σήμερον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῶν ὀκτώ ἑκατομμυρίων πιστῶν; Τὸ καύχημα τῶν Ἀντιοχέων, δυστυχῶς, δὲν εἶναι καὶ ταύτης καύχημα. Ὁ μοναχικὸς βίος ἐξέλιπεν ἐξ αὐτῆς κρίμασιν, οἷς οἶδε Κύριος: τὸ δὲ λυπηρὸν εἶναι ὅτι οὐδὲν μέτρον πρὸς ἀναβίωσιν αὐτοῦ λαμβάνει.

Ἀντικανονικὴ Πράξις.

Ἐξ ἄρθρου τοῦ Πανοσιολ. Καθηγουμένου τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγ. Διονυσίου ἀρχιμ. Γαβριὴλ εἰς τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου «Ἀπόστολος Ἀνδρέας» (σελ. 3 ἡμ, 10.4.57) ἀποσπῶμεν τὰ κάτωθι: «Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ὑφίσταται μία προφανὴς ἀντινομία μεταξύ Ἀγίου Ὁρους καὶ Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς βάρος καὶ ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ πρώτου. Εἶναι γνωστὸν τοῖς πάνσιν, ὅτι τὸ Ἅγ. Ὄρος ἐκκλησιαστικῶς ὑπάγεται εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀπ' εὐθείας καὶ ὁ ἕκαστος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης εἶναι «ὁ οἰκεῖος Μητροπολίτης» τοῦ Ἀγίου Ὁρους. Ὡσαύτως εἶναι γνωστὸν καὶ κανονικόν, ὅπως μὴ γίνεται μετάπεμψις καὶ πρόσληψις κληρικῶν ἀνευ ἀδείας τοῦ «οἰκεῖου Μητροπολίτου». Καὶ ἐνῶ τοῦτο ἀξιεπαίνως τηρεῖται παρὰ τῶν ἁγίων Μητροπολιτῶν, κατ' αὐτὰς δὲ εἶδομεν καὶ ἐπέκτασιν τούτου, ἀποτελοῦσαν καὶ προσυνενόησιν τῶν δύο ἀρχῶν πρὸ τῆς μεταθέσεως, δι' ἡμᾶς τοὺς Ἀγιορεῖτας τοὺς ἀνήγοντας εἰς τὸ κλίμα ἄλλης Ἐκκλησίας, δὲν χρειάζεται τίποτε, οὔτε Ἀπολυτήριον τῆς οἰκειᾶς Μονῆς, οὔτε ἀδεία, οὔτε συγκατάθεσις τῆς Ἐκκλησίας, εἰς ἣν ἀνήκει. Παρακαλοῦμεν ἀπ' εὐθείας καὶ μέσω τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἥτις ἐνώνει καὶ αὐτὴ ὡς φιλόστοργος μήτηρ τὴν φωνὴν τῆς καὶ παρακαλεῖ τὴν πρωτότοκον θυγατέρα τῆς, τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἵνα μὴ γίνεαι τοῦτο, καὶ δὴ καθ' ὄν χρόνον τὸ Ἅγιον Ὄρος διεξάγει ἀγῶνα ἐπιβιώσεως.

Διὰ τὰ εἰμεθα ἀκριβεῖς, ἀφ' οὗτο ἠλλαξεν ἡ ἡγεσία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐφάνη, ὅτι θὰ ἠλλαξε καὶ ἡ ἀντικανονικὴ αὕτη κατάστασις καὶ ἐλήφθη συνοδικὴ ἀπόφασις, ὅπως οἱ Ἅγιορεῖται ἀπολυθῶσι τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰς Μετανοίας τῶν. Ἀτυχῶς καὶ ἐπ' αὐτοῦ πλην τῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, πρὸς τὰς ὁποίας εἶναι εὐγνώμον τὸ Ἅγιον Ὄρος, σὺδεδμῖα ἄλλη Μητροπολις συνημορφῶθη, τουναντίον μάλιστα τοὺς ἀπολυθέντας ἐξ αὐτῶν προσέλαβον ἐπιδεικτικῶς γειτονικαὶ τοιαῦται».

Ἀντικανονικότητος ἐπακόλουθα.

Οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν πρόγονοι ἔλεγον «ἐνὸς κακοῦ δοθέντος, μυρία ἐπρονται». Ἐκ τῆς ἀντικανονικῆς δὲ ταύτης πράξεως τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περὶ ἧς τόσο πειστικῶς ὁμιλεῖ ὁ Παν.

Καθηγούμενος Γαβριήλ, προέρχονται πολλὰ ἄλλα ἀντικανονικότητες καὶ ἁμαρτίαι καὶ ἰδοὺ ποῖαι. Πρῶτον οἱ ἅγιοι Ἀρχιερεῖς παραβαίνουνσι τὸν ὄρκον ὃν ἔδωκαν, ὅτι θὰ τηροῦν τοὺς Ἱεροῦς Κανόνας. Καὶ δὲν εἶναι ἕνας ὁ κανὼν οὗτος ἀλλὰ ὀκτῶ (Ἀποστ. ιδ'. ιε'. Α' Οἰκουμ. ιε'. Δ' Οἰκ. στ'. Ἀντιοχ. γ'. κα'. Σαρδ. α'. ιστ'. Καρθ. νζ'.) ὅτινες ἀπαγορεύει νὰ γίνωνται δεκτοὶ κληρικοὶ ἄνευ συγκαταθέσεως τοῦ οἰκείου ἐπισκόπου. Πόσον κακὸν εἶναι ἡ ἐπιτορία κατανοεῖ εὐκόλως πᾶς τις ἀφοῦ καὶ αὐτὸς ὁ ὄρκος ἀπαγορεύεται. Ἦδη ἀπὸ τῆς Παλ. Διαθήκης φαίνεται ἡ τιμωρία τῶν ἐπιόρκων (Ζαχ. ε'. 4).

Δεύτερον, συντελοῦν νὰ γίνωνται καὶ ἄλλοι ἐπιόρκοι, διότι οἱ Ἱερομόναχοι ἐνόρκως ὑπεσχέθησαν ὅτι ἰσοβίως θὰ παραμείνωσιν ἐν τῇ Μετανοίᾳ αὐτῶν. Τρίτον, συντελοῦν νὰ ἀπολεσθῶσι ψυχαί, διότι ἡ πείρα μαρτυρεῖ ὅτι οἱ ἀντικανονικῶς ἐξεληθόντες τοῦ Ἁγίου Ὄρους δὲν εὐδοκιμοῦσιν ὡς κληρικοὶ καὶ σκανδαλίζουσι. Τέταρτον, συντελοῦν νὰ καταρῆ ἀπὸ ἀπόψεως προσωπικοῦ τὸ καύχημα τῆς Ὁρθοδοξίας ἐπὶ μίαν χλιετηρίδα, τὸ Ἅγιον Ὄρος. Θὰ συνεχισθῇ ὅμως ἡ ἀντικανονικότης αὐτή; Ὁ Ἅγιος Θεὸς καὶ ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος ἄς φωτίσωσι τοὺς ἁγίους Ἀρχιερεῖς νὰ μὴ γίνωσι τοῦ λοιποῦ ἐπιόρκοι καὶ νὰ σεβασθῶσιν ὅτι οἱ αἰῶνες ἐσεβάσθησαν καὶ ὅλος ὁ χριστιανικὸς κόσμος τιμᾷ.

Μεγάλη παράλειψις.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀναντιρρήτως εἶναι ἡ μεγαλύτερα χριστιανικὴ φυσιογνωμία. Κατὰ τὸν ἱερὸν Χρυσόστομον δὲν ἐνεφανίσθη μείζων αὐτοῦ εἰς τὴν ἀρετὴν, τὴν σοφίαν καὶ τὴν δρᾶσιν ἐν τῷ κόσμῳ. Αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος «ποῦ ὕφανε τὸν καλλιτεχνικὸν τάπητα τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ χρησιμοποιοῦντας τὸ θεϊκὸν σημόνι (Kolner). Δι' ἡμᾶς μάλιστα τοὺς Ἕλληνας ἔχει ἰδιάζουσαν σημασίαν, διότι μᾶς ἐξήγαγεν ἀπὸ τὸ σκότος τῆς εἰδωλολατρείας καὶ μᾶς εἰσήγαγεν ἐκεῖ, ὅπου ὑπάρχει τὸ ἱλαρὸν φῶς τοῦ Χριστοῦ. Ἐπὶ πλέον τὰς ὑπερόχους ἐπιστολάς του ἀπευθύνει πάσας, ἐκτὸς δύο, εἰς Ἑλληνικὰς Ἐκκλησίας. Καὶ ὅμως ἡ πρωτεύουσα τῆς Μακεδονίας Θεσσαλονίκη, ἐν ἣ ἐπὶ τρεῖς ἐβδομάδας παρέμεινε καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἔγραψε τὰς δύο περιφήμους ἐπιστολάς του, αἵτινες ἀπετέλεσαν τὴν ἀρχὴν τῆς Καινῆς Διαθήκης (ἄς εὐλογήσωμεν τὴν ὥρα πού ὁ Παῦλος ἔλαβεν αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν!) ἦταν εὐτύχημα γιὰ ὅλον τὸν κόσμον! (Holzner) δὲν τοῦ ἀφιέρωσεν οὔτε ἕνα ναόν! Πόσοι Ναοὶ ἐκτίσθησαν κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν προσφύγων εἰς αὐτὴν καὶ ὅμως εἰς τὸν ἰδρυτὴν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Θεσσαλονίκης δὲν ἀφιερῶθη οὔτε εἰς, Ἡ μεγάλη αὕτη παράλειψις δὲν τιμᾷ οὔτε τοὺς Θεσσαλονικεῖς, οὔτε τὸν Ἄγγελον τῆς Ἐκκλησίας ταύτης.

Εὔγε τους.

Πολλάκις ἀπὸ τὸν στηλῶν τούτων ἐτονίσθη ἡ σημασία τῆς ἐκδόσεως τῶν πρὸ πολλοῦ ἐξηντημένων βιβλίων τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου καὶ δὴ τοῦ Ἀοράτου Πολέμου, ὅστις διεπαιδαγώγησεν ἐν Χριστῷ πολλὰς χριστιανικὰς γενεάς. Ἐν τούτοις ὅμως Ἐκκλησιαστικοὶ Ὁργανισμοὶ διαθέτοντες τυπογραφεῖα καὶ ἔχοντες τὰ μέσα, ἐκώφευσαν εἰς τὴν φωνὴν ἡμῶν ταύτην ἐκδίδοντες ἡμερολόγια. Ἰδοὺ ὅμως ὅτι εἰσηκούσθη αὕτη καὶ ὁ ἀόρατος πόλεμος ἐξετυπώθη ὑπὸ τῶν χριστιανῶν ἐργατῶν (Χριστιανικὴ Ἐνωσις ἐργαζομένης Νεολαίας) πρὸς οἰκοδομὴν ἐν Χριστῷ τῶν χριστιανῶν μας!!

Ἐνα μεγάλο εὔγε ἀνήκει εἰς τὰ καλὰ αὐτὰ ἐργαζόμενα παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος, ἅτινα ἔργῳ καὶ λόγῳ καὶ τρόπῳ βίου ἐργάζονται πρὸς χριστιανικὴν ἀναγέννησιν τῆς πατρίδος ἡμῶν, ἧτις προέρχεται ἐκ τῶν κάτω.

Ἡ ἐκδοσις αὕτη τοῦ Ἀοράτου Πολέμου λίαν καλαίσθητος καὶ πολὺ φθινὴ, δεόν νὰ γίνῃ κτῆμα παντὸς χριστιανοῦ.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ἐπίσκεψις ἐπισήμων. Τὴν 22αν Ἰουλίου ἀφίχθη εἰς τὸν ἱερὸν ἡμῶν τόπον διὰ τοῦ ἀπ. Σεμίραμις ὁ ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κ. Δ. Ἀλιμπράντης μετὰ τοῦ γεν. γραμματέως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου κ. Θ. Μερτικοπούλου, οἵτινες ἀποβιβασθέντες εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Ἁγίου Διονυσίου ἐπεσκέφθησαν ἀκολούθως καὶ τὰς Ἱ. Μονὰς Ὁσίου Γρηγορίου καὶ Ἁγ. Παντελεήμονος (Ρωσικοῦ), τὴν δὲ ἐπομένην ἀνήλθον εἰς Καρυὰς ἔνθα ἐγένετο εἰς αὐτοὺς ἐπίσημος ὑποδοχὴ κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀγιορειτικὴν τάξιν.

Ἐντὸς τοῦ ἱστορικοῦ Ναοῦ τοῦ Πρωτάτου προσεφώνησε τοὺς ἐπίσημους ἐκ μέρους τῆς Ἱ. Κοινότητος ὁ ἀρχιμ. Γαβριήλ, καθηγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγ. Διονυσίου, ἀνταπαντήσαντος τοῦ κ. ὑφυπουργοῦ.

Ἐπικολούθησε δεξίωσις εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς Ἱ. Κοινότητος καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπεσκέφθησαν τὰ ἀξιοθέατα τῆς μοναχικῆς πολιχνῆς καὶ τὸ ἀπόγευμα ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Ἱ. Μονὴν τῶν Ἰβήρων.

Ἐκτακτοὶ Διπλαῖ Ἱ. Σύνάξεις. Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐλεύσεως εἰς Ἁγιον Ὄρος τῶν ἀνωτέρω ἐπισήμων, ἐκλήθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Κοινότητος διὰ τὴν 23ην ἰδίου μηνὸς Ἐκτακτὸς Διπλῆ Ἱ. Σύναξις, ἣτις συγκληθεῖσα εὐθὺς μετὰ τὴν ἀφίξιν αὐτῶν, ἔθεσεν ἐνώπιόν των τὰ ἐκκρεμοῦντα οἰκονομικὰ ζητήματα τοῦ τόπου.

Εἰς τὸν κ. ὑφυπουργὸν ἐτονίσθη ἡ πικρία τῶν Ἱ. Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους διὰ τὴν ἀπὸ 12ετίας φανερὰν ἀδικίαν τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ Κράτους πρὸς αὐτὰς καὶ ἐξητήθη ἡ ὀριστικὴ τακτοποίησις τῆς ὀφειλῆς τούτου ἐκ τῆς παρὰ τῶν Ἱ. Μονῶν παραχωρήσεως τῶν ἀγροτικῶν αὐτῶν κτημάτων πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν προσφύγων, διὰ τὰ ὁποῖα αἱ Ἱ. Μοναὶ ἔλαβον ὀνομαστικούς τίτλους καὶ οὐχὶ ὁμολογίας.

Τέλος ἐξητήθη ἡ ἀναβίωσις τοῦ Νόμου 5377]1933, ἡ ἀπάλειψις τοῦ ὄρου τῆς «χαριστικῆς» τούτων καταβολῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους, τὸν ὁποῖον βαρέως φέρει τὸ Ἁγιον Ὄρος, καὶ ὁ καθορισμὸς τοῦ χρόνου καταβολῆς τῶν κατ' ἔτος παρεχομένων μισθωμάτων πρὸς ἀπαλλαγὴν τῆς συνεχοῦς ἐπατίας καὶ τῶν μεγάλων ἐξόδων εἰς τὰ ὁποῖα τοῦτο ὑποβάλλεται διὰ τῆς ἀποστολῆς κατ' ἔτος διαφόρων ἐπιτροπῶν.

Ὁ κ. ὑφυπουργὸς ἀπαντῶν ἐξεδήλωσε ζῶηρόν ἐνδιαφέρον ἐπὶ τῶν ζητημάτων τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τονίσας ὅτι ἡ Κυβέρνησις Καραμανλῆ ἀποβλέπει εἰς τὸ Ἁγιον Ὄρος ὡς εἰς φροντιστήριον ἀσκητισμοῦ, μεγάλο στήριγμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἑλλάδος ἣτις μόνη διατηρεῖ τὴν Ὁρθοδοξίαν. Ἐπιθυμεῖ, εἶπεν, ὄχι μόνον τὴν διατήρησιν ἀλλὰ καὶ τὴν προαγωγὴν, ἐξετάζουσα μετὰ στοργὴν καὶ προσοχὴν ἐπιτοπίως τὰς διαφορὰς καὶ μετὰ προγραμματισμένον ἐνδιαφέρον καὶ ἀπόδειξις τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτοῦ εἶναι ἡ μελετωμένη προσεχῆς ἀφίξις εἰς Ἁγιον Ὄρος τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Ὑπεσχέθη ὅτι θὰ εἰσηγηθῆ μετὰ ἀνοικτὴν καρδίαν ἐφ' ὅλων τῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, διότι πιστεύει εἰς τὸν ὑψηλὸν προορισμὸν τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ τὸ καλλιεργούμενον πνεῦμα τῆς Πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης ποῦ ἐπέδρασεν εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, δι' αὐτό, ἐτόνισε, θὰ γίνῃ τὸ πᾶν.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Μερτικοπούλος λέγει ὅτι ὁ κ. ὑφυπουργὸς εἶναι ἐκλεκτὸν τέκνον τῆς Κοινωνίας καὶ τῆς Ἐκκλησίας κατ' ἐπίγνωσιν, ὡς δὲ συνευθύνουτος ὑπόσχεται νὰ ἐνισχύσῃ τὸ Ἁγιον Ὄρος πρὸς τὸνασιν τοῦ Μοναχισμοῦ, τοῦ μοναδικοῦ στηρίγματος τῆς Ἐκκλησίας. Ἰδιαίτερος

θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν Μετοχιακῶν μισθωμάτων, τοσοῦτω μᾶλλον καθόσον ἡ καταβολὴ τούτων εἶναι ὑποχρέωσις τοῦ Κράτους.

Μετά τὸ πέρασ τῆς Ἐκτάκτου ταύτης Ἱ. Διπλῆς Συνάξεως αὕτη ἐπέδωκε εἰς τὸν κ. ὑφυπουργὸν καὶ σχετικὸν ὑπόμνημα.

— Τὴν 20ὴν Αὐγούστου συνεκλήθη καὶ πάλιν ἐτέρα Ἐκτακτος Διπλῆ Ἱ. Σύναξις δι' ἐγκυκλίου τῆς Ἱ. Κοινότητος, ἀποφασισθείσης κατόπιν ἐπιστολῆς τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίου Παύλου, ἣτις ἐπανερχομένη ἐπὶ τοῦ πλέον σοβαροῦ καὶ ζωτικῶ οἰκονομικοῦ ζητήματος τῶν Ἱ. Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τῶν Μετοχιακῶν μισθωμάτων, ὑπέδειξε τὸν παραμερισμὸν τῶν διαφόρων ἀπὸ δωδεκαετίας κενῶν ὑποσχέσεων τῶν ἀρμοδίων καὶ τὴν προώθησιν τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ἀποφασιστικῶς καὶ βάσει νέων κατευθύνσεων, ἵνα ἐπιτύχῃ ἐπὶ τέλος τὸ Ἅγιον Ὄρος τὸ δίκαιόν του.

Ἐπικροτηθείσης τῆς εἰσηγήσεως ταύτης ὁμοφώνως ὑπὸ τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Συνάξεως ἀπεφασίσθη ἡ συγκρότησις διμελοῦς ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν ἐπιφανῶν ἀγιορειτῶν ἀρχιμ. Γαβριὴλ καὶ Βησσαρίωνος καθηγουμένων τῶν Ἱ. Μονῶν Ἀγ. Διονυσίου καὶ Ὁσ. Γρηγορίου, μὲ τὴν ἐξουσιοδότησιν ὅπως οὗτοι συγκεντροῦσιν ἅπαντα τὰ στοιχεῖα καὶ καταρχόμενοι εἰς Ἀθήνας χειρισθῶσι τὸ ζήτημα ἐν λευκῶ καὶ δι' ὄλων τῶν νομίμων μέσων μέχρις ὀριστικῆς ρυθμίσεως κατὰ τὸ δίκαιον τοῦ Ἁγίου Ὄρους τὸ ὁποῖον ἐνῶ ἀναγνωρίζεται, ἐν τούτοις ἐμποδίζεται ἡ προώθησις του.

Προσέλευσις ἀλλοδαπῶν. Κατὰ τὰς πληροφορίας μας ἐπετραπή εἰς τὴν Σερβικὴν Ἱ. Μονὴν τοῦ Χελανδαρίου νὰ προσλάβῃ τρεῖς εἰσέτι σέρβους μοναχοὺς προερχομένους ἐξ Ἀγγλίας, οἵτινες καὶ ἀναμένονται ἐντὸς ὁλίγου.

— Ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας ἐζητήθη ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ προσέλευσις εἰς Ἅγιον Ὄρος ἐκ Ρωσίας δέκα μοναχῶν διὰ τὴν Ἱ. Μονὴν Ἁγίου Παντελεήμονος (Ρωσικοῦ).

— Ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Νικολάου ἐξάρχου τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας ἐν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ, δι' ἐγγράφου πρὸς τὴν Ἱ. ἡμῶν Μονὴν διεβιβάσθη ἡ ἐπιθυμία καὶ ὁ θερμὸς ζήλος τοῦ εἰς αὐτὴν ἀνήκοντος νέου ἱεροδ. Βενεδίκτου ὅπως οὗτος γίνῃ δεκτὸς εἰς αὐτὴν πρὸς πνευματικὴν τελειοποίησιν.

— Ὑπὸ τοῦ ἐν Βαρκελώνῃ τῆς Ἰσπανίας κ. Thomas Wiurnos, ἐκ γονέων Ρώσων, ἐζητήθησαν πληροφορίες περὶ τῆς κοινοβιακῆς ζωῆς τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν ζωῆς καὶ ἐν τέλει παρεκάλεσεν ὅπως τὸν δεχθῶμεν καὶ τὸν συγκαταριθμήσωμεν μεταξὺ τῆς ἡμετέρας ἀδελφότητος ὡς ἀδελφὸν αὐτῆς.

Εἰς ἀμοτέρους τούτους ἐδηλώθη δι' ἐγγράφων ἡμῶν ὅτι εἶναι δεκτοὶ ἀφοῦ προηγουμένως τακτοποιηθῶσι διὰ τοῦ Β. Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἀσθένεια Καθηγουμένου ἡμῶν. Τὴν 21ην Ἰουλίου ἐπιστρέφων ἐκ Θεσσαλονίκης εἰς Ἀγ. Ὄρος ὁ ἡμέτερος καθηγούμενος ἀρχιμ. Σσαφεῖμ, προσεβλήθη ἐν Δάφνῃ ὑπὸ σοβαρᾶς ἀριστερᾶς ἡμιπληγίας συνέπεια θρομβώσεως ἐγκεφαλικῆς ἀρτηρίας. Διακομισθεὶς εἰς τὴν Ἱ. ἡμῶν Μονὴν παραμένει ἐν αὐτῇ κλινήρῃς.

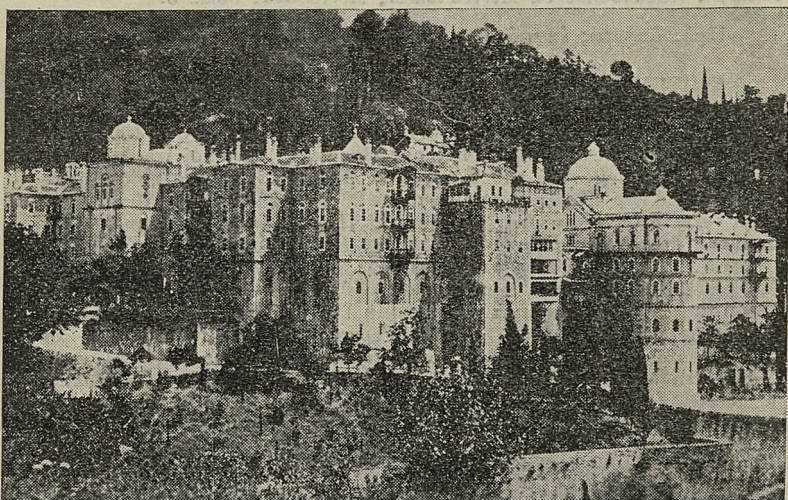

ΔΩΡΕΑΙ. Προσέφεραν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ παρόντος δωρεάν κυκλοφοροῦντος περιοδικοῦ ἡμῶν οἱ κ. κ. Γρηγ. Σακαλῆς συνεχῆς ἐ. ἄ. Ἀθῆναι δρχ. 30, Ἱ. Μονὴ Ζωγράφου 50, Ἱ. Μονὴ Ἀναλήψεως Κοζάνης 100, Σύνδεσμος Ἑλλήνων Σιδηροδρομικῶν Ἀθηνῶν 200, ἀρχιμ. Ἰωάν. Κατσιμίγας δρχ. 500, Ἱ. Μονὴ Ἀγ. Διονυσίου Ὀλύμπου, ἀρχιμ. Κ. Ἀρσίνης ἐκ Κατερίνης, ἱερ. Β. Γερολιόλιος, ἱερ. Ἰωάν. Καλιακούδας, Ἀθαν. Σιτζούκης, Ἰωάν. Κούκουλης, Γ. Τσοῦκας ἐκ Λιτοχώρου καὶ Οἴκου. Ἱ. Μπιλιάγκας ἐκ Σκοτίας Λιτοχώρου ἀνά 50, ἱερομ. Βενιαμὴν κελ. Ἀγ. Ἰωάν. Θεολόγου Ἀμαφρευοῦς 50, Ἀθ. Τρομπούκης ὀδοντίατρος Ἀμφιλοχία 20, ἱεροδ. Νήφων βιβλιοδέτης 20, Κα Λέλα Χρ. Χαλδούπη Ἀθῆναι, Γερ. Τουλιᾶτος Δ)τῆς ΟΤΕ Ἀθῆναι, Στ. Κούκης Δ)τῆς ΟΤΕ Θεσνίκης ἀνά 50, Ἀμφιλ. Εὐγενίδης φαρμακοποιὸς Θεσνίκης 200 καὶ ἐν δέμα φάρμακα διὰ τὸ φαρμακεῖον τῆς Μονῆς, Ἀθ. Δανιὴλ Θεσνίκη 50, Χρ. Φιλίππου Καλάνδρα Κασσάνδρας 50, Ἱ. Σιουρούνης καθηγητῆς Χιλιομόδιον Κορινθίας 50, ἀνώνυμος Λαυριώτης 100, Γεώργ. Λάσκαρης δικηγόρος Ἀργυροτόλιον 100, Ἱ. Μονὴ Σταυρονικήτα, προηγ. Σωφρόνιος Σταυρονικήτιανὸς καὶ ἀνώνυμος Λαρίσης ἀνά 50, Γ. Παρθένιος Παντοκρατορινὸς 50, ἱερομ. Εὐθύμιος Κρητικὸς κελ. Ἐσταυρωμένος Καρυαὶ 20, Γ. Χρυσόστομος καλ. Ἀγ. Πάντες Ἱ. Σκ. Ἀγ. Ἄννης 25, Ἀρσένιος Καφαλιώτης 30, Ἰωακείμ Καυσοκαλυβίτης 20, Δανιὴλ Καυσοκαλυβίτης 10, Β. Πλέσας Αἰγίου 20, Δημ. Ἀδαμίδης Ἱερισσὸς 50, καὶ ἡ Κα Γεωργία Λαζοπούλου ἐκ Μιννεαπόλεως Μιννεσότας δολλ. 5.

Πρὸς ἅπαντας ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἱ. ἡμῶν Μονῆς.

ΕΠΙΣΚΕΠΤΑΙ. Τὴν Ἱ. ἡμῶν Μονὴν ἐπισκέφθησαν μετὰ τῶν πολλῶν ἄλλων καὶ οἱ κ. κ. Δημοσ. Γούλας νομάρχης Χαλκιδικῆς, Π. Χάντζος εἰσαγγελεὺς Πολυγύρου, Π. Παπαδόπουλος διευθ. Νομαρχίας Χαλκιδικῆς, ὁ Μητροπολίτης Κίτρους Βαργάβας μετὰ τοῦ ἱεροδ. Νεκταρίου Κοτζίᾶ διευθυντοῦ τοῦ Κατωτέρου Ἐκκλησ. Φροντιστηρίου Κατερίνης, τοῦ ἀρχιμ. Ἰωάν. Κατσιμίγα καὶ 28 σπουδαστῶν του ἰδ. Φροντιστηρίου, Σάβ. Ἀγουρίδης καθηγητῆς Πανεπιστημ. Θεσνίκης, Εὐάγ. Σκουρδᾶς θεολόγος-καθηγητῆς, Γ. Γκιουλέκας διευθ. Ἄγροτ. Τραπεζῆς Ἀργαίας, Γρ. Ξένος ἀνθ)στῆς Χωρ)κῆς ἀστυνόμος Στρατονίκης, Ἀρ. Μπεζᾶς τοῦ Θ. Ο. Θεσνίκης μετὰ 22 μελῶν αὐτοῦ, St. Schloss, Br, Chandler Ἀμερικανοὶ φοιτ., W. Pesian Γερμανὸς καθηγ., N. Kauman. Al. Ermejer, Ad. Kulich, J. Otto Γερμανοὶ φοιτ., Β. Καλογεῶς καθηγητῆς Πειραματικοῦ Σχολ. Πανεπιστημίου Θεσνίκης μετὰ 24 σπουδαστῶν τοῦ ἰδ. σχολείου, Ἀθ. Παπαϊωάννου σπουδασ. ἐξ Ἀλεξ)πόλεως, Κ. Μιγαλόπουλος δημοδιδάσκαλος ἐκ Πειραιῶς, Κ. Σταθόπουλος δημ. ὑπάλ. ἐκ Σπερχειάδος Φθιώτιδος, Κ. Λουζιώτης δημ. ὑπάλ. ἐξ Αἰγιαλείας, P. Mrgaistern, W. Dietrich, Karl. Eller, Cl. Manted, S. Rudolf Γερμανοὶ καθηγηταί, R. Zosef, S. Osterrieder, B. Heinrich, Γερμανοὶ φοιτηταί, L. Sjober Σουηδὸς φοιτ., D. Haron, C. Mayerus, L. Montte Γάλλοι φοιτ., H. Detert, H. Tombach Γερμανοὶ ἱατροί, Au. Quillu, J. Bompraire Γάλλοι ἀρχαιολόγοι. S. Michael, H. Benolig, R. Tusfen Γερμανοὶ Σπουδασταί, J. Costas Ἀμερικανὸς καθηγ., E. Careia καθηγ. Πανεπιστημ. Θεσνίκης, Παῦλος Στοϊτεβιτς ἱερομ. ἐκ Σερβίας, Ivan Miron Τσεχοσλαβικός, Ἀθαν. Τσίγκας ἰδ. ὑπάλ. Θεσνίκης, Ἰωάν. Κλεωνίδης φοιτ. ἐκ Θεσνίκης, R. Bernard, C. Damm Γερμανοὶ καθηγηταί, Γ. Τσολίκης φοιτ. ἐκ Θεσνίκης, Ἀθαν. Σ. Σαμαρᾶς ἔμπορος ἐκ Θεσνίκης κ. ἄ.

ΑΝΩ: 'Από την περιοδείαν εις τὸν Ἱ. ἡμῶν Τόπον τῶν κ. κ. Δημοσ. Γούλα Νομάρχου Χαλκιδικῆς, Π. Χάντζου Εισαγγελέως καὶ Π. Παπαδοπούλου Δ)τοῦ Νομαρχίας Χαλκιδικῆς. Ὁ Νομάρχης μετὰ τοῦ Εισαγγελέως καὶ τοῦ Καθηγουμένου ἡμῶν εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν τῆς ἡμετέρας Ἱ. Μονῆς.

ΚΑΤΩ: Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ζωγράφου.

